

Päevaleht

HINNATA KAASANDED
 PILKE- JA NALJALEHT „KRATT“ JA
 KUNSTI ERILISA „KUNST JA KIRJANDUS“
 Toimetus ja talitus: Pikk tän. 2. Kontor avatud ärip.
 kl. 9-18 ja pühap. kl. 6-7 p. l. (kl. 18-19). Ärijuhataes kõne-
 tunnid 9-11. Aadress: „Päevaleht“ Tallinn postkast 433.
 Koduleksjaam nr. 428-83.
 Peatoimetaja H. TAMMER

Ilmub 7 korda nädalas
 TELLIMISHINNAD
 1 kuu postiga 1 kroon 80 senti. 1 kuu postita
 2 kuud " 3 " 60 " 2 kuud "
 3 kuud " 5 " 80 " 3 kuud "
 Ule kolme kuu korraga tellides iga Ule kolme kuu
 järgneva kuu eest 1 kr. 50 s. järgneva kuu
 Vähemalt 4-5 kr. kuus. Aadress: Tallinn, Pikk tänav 2.
 Koolituste hinnad: koolituste küljel 6 senti
 ja tehti sees 17 senti mm veeru lauses. Koh-
 kuni Kr. 3.— poole hinnaga. Koolituste koha v-
 Koolitust võetakse vastu äripäeval kl. 9-11
 kl. 6-7 p. l. (kl. 18-19).
 Tarvitamata jäänud käsikirja alal ei hoita. Need
 vastav postmark on liidatavad

Nr. 120

Esmaspäeval, 6. mail 1940

Soome kunstilist suurfilmi

13.894

Inimest nägid esimesel nädalal

„Niskamäe naised“

„NISKAMÄE NAISED“ PURUSTAVAD KÕIK PUBLIKUREKORDID!

HELLA VUOLIJOE tuntud lavateose järele

Lisaks huvitav vaatefilm „Vabaduse Risti“

Tulelõõm Tallinna südalinnas

Pühapäeva varahommikul süttisid A. Tõnisson ja Ko torutööstuse hooned. Õnnetus tekkis õliste kaltsude isesüttimisest. Hävisid hoone ülemine kord ja osa katust. — 5½ tundi võitlust tulega

Eile hommikul kella ¼ ajal süttis põlema Tallinna südalinnas, Rüütli tänaval nr. 28/30 Aleksander Tõnisson ja Ko-le kuuluv kahekoradne kivist büroo- ning ärihoone. Tules hävisid teisel korral asetsevad bürooruumid osaliselt ühes sisseaadega ja mitmesuguste dokumentidega. Tuli tungis ka laoruumidesse, sünnitamata seal aga suuremat kahju. Kustutusõudel kasutatud vesi, valgudes hoone alumisele korrale, rikkus osaliselt ladus olevaid puumaterjale. Kahjusumma suuruse kohta puudub esialgu ülevaade. Hoone oli kindlustatud 45.000 krooni eest k.-s. „Eeks-Majas“. Kogu sisseaadega, samuti laos olevad kaubad, olid tuleohu vastu kindlustamata. Tule tekkimise põhjused on seni täpselt selgitamata. Oletatakse põrandapoonimise ja teiste õliste ning tärpentiiniga immutatud lappide isesüttimist.

PÄRAST TULEKAHJU: osa hoone katust on hävinud, akendest on tunginud välja leegid.

Pühapäeva hommikul, veidi enne kella ¼ teatati tuleõnnetusest, et vesi- ja keskkütetööstuse A. Tõnisson ja Ko ruumides, mis asetsevad Rüütli tänaval vastu rootsi koguduse kirikut ja toetuvad vastu Harjumäe kivimüüri, ajab

AKENDEST VÄLJA PAKSU SUITSU.

Tuletõrje kohalejõudmisel selgus, et tuli oli võtnud juba laia ulatuse, olles hoone sisemuses leegitunud juba pikemat aega. Kuna kõik ruumid olid täidetud paksu suitsuga ja ka akendest ning katusepragudest hoovas paksu suitsusambaid, siis tulepesale juurepääs akende kaudu osutus raskeks. Lähtu lahti hoone plekk-katuse ja juhiit veedid leekidesse. Et ladudes leiduvad riulid ja nendel olevad kaubad takistasid veejoo võimsust, siis tuli vedada voolikuid läbi tule tagapool asetsevatesse

SISERUUMIDESSE, MIS OLID TULES.

Maja teisel korral on pikad laoruumid, mis suunduvad „Kik in de Köki“ poole. Lao esimeses osas leidunud mitmesugused vähema väärtusega kaubad said tules kannatada. Leekidest jäid puutumata lao lõpuosas asetsevad fajanss-kaunid, pesunõud, klossetipid jne.

Kontorruumides tegi aga tuli peagu puhta töö.

HÄVITADES DOKUMENTE, RAAMATUID JA MÖÖBLEID.

Samuti hävis tules ettevõtte sisemiseks tarviduseks kasutatud telefonikeskjaam.

Nagu märgiti tuleõnnetuse poolt, oli tuli pääs-

nud lahti arvatavasti juba õusel ja pikkamist arenes jõudnud paisuda alles suureks hommikul. Tule arenemist soodustasid siseruumides avatud ukseid, samuti ka lahtiõuetud õhukene.

Tuli oli saanud nähtavasti alguse hoone alumiselt korralt teisele korrale viiva trepi alla ehitatud panipaigast, kuhu olid laupäeval pärast põrandate poonimist paigutatud poonimise-kasutatud

VÄHASED JA TÄRPEENTINISED LAPID.

Siit arenedes haaras tuli oma võimusesse trepi ja suitsus teise majakorra põrandad ning laudvoodri, millega on kaetud vana linnamüüri seinad.

Ettevõtte omanik Aleksander Tõnisson ei viibinud tulekahju puhkemise ajal ise Tallinnas. Tema jõudis Viljandist kohale alles tulekahju lõpu- poole. Kohal oli ettevõtte insener Hendrik Tõnisson, kes tähendas, et tuletõrje hoolsa töö tagajär-

jel hoiti ära suuremaulatusliku kahju tekkimine. Kuna bürooruumid said tupevasti kannatada ja ruumides ülemise korra kõikide akende klaasid, siis jäävad ettevõtte üksed mõneks päevaks, kuni uuesti kordaseadmiseni, sulatuks.

Tule läbi tekitatud

KAHJU EI VOI KUJUNEDA SUUREKS.

Kuna kaubad on jäänud enamuses tules puutumata. Kustutamistõist võisid osa linna kutseline tuletõrje kahe, Pelgulinna jsk. ühe, alevi jsk. ühe ja kesklinna tuletõrje ühe mootorpritsiga. Kuna tuli oli kesklinna, kümnekond meetrit eemal Harju tänavast, siis anti alevi jaoskonnast tuletõrje- üldhäire.

Tulele pandi piir keskpäeval, pärast seda, kui kustutusõud olid kestnud rohkem kui viis ja pool tundi. Tule tekkimise põhjuste kohta asus juurd- lust toimetama politsei.

Leegid Petseri elektrijaamas

Tuli hävitas hoone mansardkorra.

Tuletõrje vältis suurema õnnetuse

Laupäeval puhkes tuli Petseri linna elektrijaamas. Hävis hoone katuse- või kolmas kord, kusjuures osa katust tuli tuletõrjajail maha raiuda. Tulepese asus katuse ja teise majakorra vahel, mis oli täidetud saepuru ja sambлага, millega kaitsiti linna veevarustuse suuri veereservuaare talvel külma vastu. Lühemaks ajaks katkes linna vool.

Tuletõrje suutis ära hoida suurema õnnetuse, kuna tule levides võimuisid rasked veepaagid alla elektrijaama masinatele langeda ning kogu jaama hävitada.

Kuna vähe aja eest toimetati elektrijaama raudkorstnast tahma välja põletamist, siis oletatakse tule tekkimise põhjuseks ka ülekuumendamist või mõne sädeme sattumist majakordade vahele.

Linnavalitsuse kahju võib hinnata 1000 kroonile.

Tules hävisid ait ja laut

Laupäeva õhtul puhkes tuli Varbola v. Pajaka- Vestmaa külas A. Kuljusele kuuluv „Jaani“ talus, kus hävisid ait ja laut koos seesolnud vallas- varaga. Kahju tõuseb omaniku hindamise järele 92 kr.

Tuli sai arvatavasti alguse aidast umbes 35 m eemal asetseva prügi- ja laastuhunniku põletamisest. Tule juures oli kahjukannatanu 12-a. poeg, kes jättis tule valveta. Hooned olid tule vastu kindlustatud 300 krooni eest.

8 küüni tuleroaks

Raasiku v. süttis põlema Vaase, Vaeküla ja Kalesoo asunduse talupidajate soohelmaamal kuiv

Kunsti rändnäitus avati Pärnus

Esineb 47 autorit 110 tööga

Pühapäeval, 5. skp., kl. 12 ajal päeval avati Pärnus end. saksa eragümnaasiumi ruumides Krist- jan Raua nimelise Eesti kunstiaasta peakomitee üritusena korraldatav Eesti Kujut. Kunstnike Kes- kühingu rändnäitus. Näituse avamistalitusel oli

rohukuhil. Tuli hävitas 80 ha sookamara. Põlesid ära ka ümberkaudsele talupidajale kuulunud 6 küüni. Tule tekkimise põhjuste selgitamiseks alati juurdust.

Samal päeval süttisid Peningi vallas Pikavere heinamaa ja raba. Tules hävis 50 hekt. kulu ja ka- narbikku ning 2 heinaküüni. Vihmaste väärstus hin- natakse 200 kr. Tuli sai alguse uudismaa harijate hooltusest.

Jälle tikud lapse käes

Kohtias põles karjalaut

Lisaks mitmele läinud nädalal kaevanduste pih- konnas tekkinud kahjutuledele, mis kõik alguse said tulega hooletult ümberkäändud poisikesel, on nüüd kohtia vallas hukkumund tules A. Martini talu uus karjalaut. Tulle jäi ka osa talu põllu- tööriistu. Kogu kahju umbes 400 krooni. Tuli sai alguse poisikesel käest, kes olid lauda lähedal tikudena mängides süüdanud heinad, kust tuli tulise imaga kandus kiresti lähed- dal olevale laudale. Suuri vacu suudeti laudast välja tuua hobused ja teised kariloomad.

Sonda raudteejaam tuleohus

Laupäeva õhtul sattus tõsisesse tuleohtu Sonda jaama lähedal asuv raudteelaese kahekoradne suur elumaja, kus arvatavasti vigasest korstnast välja- lennanud säde põlema süttas pilpakatuse. Oaneks suudeti tulele õigeaegselt piir panna. Vastasel korral võinuksid tuleohtu sattuda kõik ümbruskonna elumajad ja ka raudteejaam.

Laupäeva õhtul sattus tõsisesse tuleohtu Sonda jaama lähedal asuv raudteelaese kahekoradne suur elumaja, kus arvatavasti vigasest korstnast välja- lennanud säde põlema süttas pilpakatuse. Oaneks suudeti tulele õigeaegselt piir panna. Vastasel korral võinuksid tuleohtu sattuda kõik ümbruskonna elumajad ja ka raudteejaam.

Laupäeva õhtul sattus tõsisesse tuleohtu Sonda jaama lähedal asuv raudteelaese kahekoradne suur elumaja, kus arvatavasti vigasest korstnast välja- lennanud säde põlema süttas pilpakatuse. Oaneks suudeti tulele õigeaegselt piir panna. Vastasel korral võinuksid tuleohtu sattuda kõik ümbruskonna elumajad ja ka raudteejaam.

Laupäeva õhtul sattus tõsisesse tuleohtu Sonda jaama lähedal asuv raudteelaese kahekoradne suur elumaja, kus arvatavasti vigasest korstnast välja- lennanud säde põlema süttas pilpakatuse. Oaneks suudeti tulele õigeaegselt piir panna. Vastasel korral võinuksid tuleohtu sattuda kõik ümbruskonna elumajad ja ka raudteejaam.

Raske vigastus kaasõpilasega jooksul kokku põrgates

Viljandi linna 2. algkooli õpilane Hal- jand Mägi jooksis koolis oma kaasõpila- sega sedavõrd tugevasti vastamisi, et tal murtus rangluu. Poisike toimetati ravimi- sele haiglasse.

Neiu pussitati surnuks

Elle kella 6 ajal p. l. pussitati Rapla aleviku lähedal Hageri v. „Korjuse“ talu hoovil sama talu naisteinij Alide Kivisilda, sünd. 1912. a. Pus- silööb tabas neidu elukardetavat ja ta heitis mõne aja pärast hinge.

Pussitajaks oli tundmata meesik, kes põgenes teopaigalt, jättes aga maha registreerimisnumbrit kandva jalgratta. Selle asitõendi abil loodetakse selgitada mõrv.

Surm tuli jaamas

Elle kell 16.15 leiti Tabivere raudteejaama välja- käigukohalt surnult Vassili Jefimi p. Kalle, 45 a. vana.

Kalle elutses alatselt Tartumaal Kaudina v. ta oli veidi aega enne surma Tabivere raudteejaama kubaaidast võtnud välja kaubasaadete ja asetanud selle oma vankrile. Siis läks ta väljakäigukohta, kus teda ootamatult tabas surm. Esialgselt and- metel on tegemist südamerandusega. Laip saadeti lahkamiseks Tartu ülikooli kohtuliku-arsliteaduse instituuti.

Hulkuri surm Lustiveres

Lustivere piimaühingu pargist leiti laupäeval tundmata mehe laip, kelles kohalikud elanikud hil- jepõ tundsidi ära Valdmani nimelise isiku. Vald- man, kes hulkus ümber ilma, et ta oleks kindlat elukohta, oli suur alkohoolik. Laiba juures vägi- vallatunnuseid ei leidunud, küll aga lehkas mees tupevast viina järele, Laip toimetati lahkamisele. Valdmani eesnimi ja vanadust ei teata.

TEHNIKA-KONTOR KAUBAND
 HUGO LOHMANN VASA
 TALLINN, PIKK T. 31
 ON NÜÜD ÜHENDATUD JA ASUVAD UUTES RU
 Harju t. 21
 (II KORRAL), TELEFONID 457-26, 441-98, 41

UUESTI MÜÜGIL
 JUNO VEDEL Š
 Sisaldab äsjalehtatud ainet, mis takistab
 On kergesti väljaloputatav. Iga veega ta
 Annab juustele ilusa loomuliku läike.
 Proovige ja Teie jätate selle šampooni alati
 Müügil: Tallinn — Pikk 18, Tartu mnt. 2
 Tartu — Rühili 10, Narva 20
 Nõmme — Pärnu 94, ning teistes rühuk

PIRITA
 RANNASALONG
 igal äripäeval kella 11—1 e. l.
 Luksuslik Rootsi eine
 à Kr. 250
 1. Külm ülesõige
 2. Valiku järele
 KOHA orly tartkast.
 Spinat Cocotes
 Munad Cocotes neerudega
 Filee beefsteaks rõikaga
 Vasikakotlet Pirita moodi
 Seafilee värskel salatiga
 Vol-avent kanast.
 Iga päev lõunad Iga päev

Vilunud ja hea praktikaga
 iluaednik
 võtab iluaedade, matmispaikade plaan. ja korral-
 dustöid vastu. Teeb igasuguseid terrasse, kivi-
 taimlaid ja plaatfide. Suvilate korrashoold üle
 Eesti. Kirjad sit. „36/3776“

HOOLETUS EES, TU
 RIDA METSAPÖLEMISI VIRUMAAL. — TA
 Virumaal on kevadiste kuivade ilmaga olnud
 metsatulekahjusid, mis on hävitanud hulga
 varandusi. Eranditult on tulekahjude põhjuseks
 ettevaatamatu käitumine tulega.
 A v a n d u s e v a l l a s P ä r t l i v i l j a j a v a h t k o n n a s s ü t t i m e t a p e m a r i g e m i s e t . T u l i m ö l l a s u m b e s 2 5 h a s u u r u s e l p i n d a l , h ä v i t a d e s n o o r t m e t s a , p a l g i p u i d n i n g r a i m i k u p i n d a . K a v a l m i s m a t e r j a l i , k ü t t e p u u d e n o o l , h ä v i s . U m b k a u d e s t a r v u t u s t e j ä r e l e u l a t u b k a h j u s u m m a 1 5 0 0 k r . T u l i p u h k e m e t s a t ö o l i s t e e t t e v a a t a m a t u s e t a g a j ä r j e l .
 P a a s v e r e v . M o o r a a s u n d e s s ü t t i s l a u p ä v a l p ö l e m a J a a n N a a r i t s a h e i n a m a a v o s a t i k , m i d a p ö l e s u m b e s 4 h a . T u l i s a i a l g u s e J a a n N a a r i t s a p o j a E l m a r N a a r i t s a k ä e s t .
 S u u r e m m e t s a p ö l e m i n e o l i l a u p ä v a l V i r u m a a j a J ä r v a m a a p i i r a j o o n e s . R a k k e v a l l a s J a e l a k ü l a j u u r e s s ü t t i s h e i n a m a a j a s e g a m e t s J a a n O h n o (e l u k o h t K a m a r i k u K ü l l a s) k ä e s t , k e s o m a u u d i s m a a l p ö l e t a s r i s t o . T u l i l e v i s k a V i r u m a a l e V a o v . N ö m m e k ü l a p ö l l u p i d a j a t e h e i n a m a a l e . E s m ä j ä r j e p ö l e s J o h . J ä n e s e l 5 h a m e t s a , s e l l e s a g a 3 — 4 h a p a l g i m e t a . Ü l d s e l a a s t a t u l u m b e s 3 0 h a m e t s a p i n d a . K a h j u k a n n a t a j a i d o n V a o , R a k k e j a V a j a n g u v a l d a d e s v i i s , k o g u k a h j u e s i a l g s e t e h i n d a m i s t e j ä r e l e 3 0 0 0 k r .
 V a s k n a r v a v a l l a p i i r e d e s t e k k i s t u l e k a h j u N a r v a j ö e s a a r e l , k u s a s e t e v a d t a l u p i d a j a t e T a r a s L j u n i n i j a B o r i s V a s i l j e v i m a a d . T u l i s a i a l g u s e k o h a l i k u e l a n i k u P e e t e r G l a d ö s e v i h o o l e t u s e l ä b i , k e s t e g i s a a r e l u u d i s m a a d j a p ö l e t a s s e l u h a g u . T ö s i s e s t t u l e o h t u s a t t u s k o h a l i k u e l a n i k u N i k o l a i D j u k i e l u m a j a , m i s a s e t e s m e t s a p ö l e m i s e l ä h e d a l , k u i d ö n n e k s o l i p e a g u t u l e v a l k u s j a s e e t ö t t u h ä d a n e t v ä h i t . T u l e s h ä v i s 8 h a L j u n i n i j a 1 1 h a V a s s i l j e v i n o o r m e t s a . O m a n i k u d h i n d a v a d k a h j u k o k k u 9 5 0 k r .
 A l u t a g u s e v a l l a s t e k k i s t u l e k a h j u M e r i k ü l a j a P u h k o v a k ü l a t a l u p i d a j a t e n o o r m e t s a , j a l e e g i ä h v a r d a s i d t u n g i d a P u h k o v a k ü l a e s i m e s t e m a j a d e n i . T ö s i s e s t o l u s a t t u s k o l m k u n i n e l t a l u , m i s a s e t e s i d m e t s a p ö l e m i s e l ä h e d u s e s . S u u r t e p i n g u t u s t e g a ö n n e s t u s t a l e u l a m u d p ä ä s t a t u l e s t . T u l i h ä v i t a s u m b e s 8 t a l u p i d a j a l n o o r m e t s a 1 5 h a u l a t u s e s . K a h j u h i n d a t a k s e 6 0 0 k r . M i l l e s t t u l i s a i a l g u s e , o n s e n i s e l g u m a t a .

Pühapäeva lõun
 povka küla koguk
 ha ulatuse.
 Samal päeval
 kahju Narva linna
 levida Narva kalm
 tuletõrje välja ka
 lele piir panna.
 mata, kuid oletata
 Pühapäeval kel
 Kullaaru mõisa mu
 hävis umbes 1 ha
 50 m kaugusel as
 kud elanikud ja
 piiri panna. Tuli
 seit, kes oli mat
 Teine tulekahju
 Arnold Reinoldi
 da käest. Kändu
 põsiale.
 Tarvastu
 Laupäeval kell
 vastu metskonna
 männimets. Kül
 sid omet spakna
 metsamaa-ala le
 metsa. Kõrvetava
 seotud suurte ras
 like jõududega
 kutsuti appi Mus
 piir panna alles
 rikitud riigimetsa
 nika hindamisel t
 Tikust si
 Taevere vallas
 süttisid laupäeval
 kustutati Taevere
 kaasabil, kusjuure
 tööstes võttis os
 Kõster hindab
 oli lahti põlenu
 V o g t i k ä e s t , k e
 tiku oli heitnud

PASSIVA.
 Kr. 103.900.—
 " 496.403.04
 " 78.552.09
 " 33.939.40
 " 2.702.82
 " 20.874.70
 " 25.726.56

Kr. 762.123.61

JUHATUS.

50-hobuse-
 iil
 ka hinna
 silvabrikute
 15.

ija 18. mail
 avallikul vä-
 rumide üm-
 aliga. Ehitus-
 u kava võib
 u maavaltisu-
 llamajas, ku-
 ed märgusõna
 a kindlustuse
 hinnast.

alida kontra-
 allavanem.
 (Allkiri)

leid
 mahtu) ja
 mahtu) 80
 -s. Tallin-
 nr. 33. Tel.

müüa
 varaga, 61 ha
 a mere
 res, raudteej.
 küla r.-j. E.

a. mudel
 rrratas,
 0 km. Näha
 nt. 2—5.

klaver
 lge võõraste-
 (Louis XVI),
 inglise õng,
 est jakk. Nar-
 -1.

oune
 oja 3, talli

aja
 aiaga müüa.
 0 kr., välja-
 kr. Küsida pe-
 Tapal, Jaama

müüa
 „Buick“, 1935.
 hästi hoitud.

tööstus,
 hästi sissetöö-
 dedega, omani-
 kul põhjuse-
 tõttu rutuli-
 Kirjad sit.

Pika ja raske haiguse järele lahkus meie armas

Marie Lepp

(sünd. SASSI)

sünd. 26. 08. 1862, surm. 5. 05. 1940.

Matmine Nissi kirikus neljapäeval, 9. mail s. a., kell 1 päeval.

Leinavad kurbuses

ema, lapsed, vend ja õde perekondadega.

Unustamata armast

Magda Sillam'it

16. juulil 1904, † 5. mail 1940.

leinavad

pojad, vanemad, õde ja vend perekondadega ja omaksed.

Matmine 7. mail 1940 kell 6 õ. Linna II haigla kabelis ja sealst Rahumiele.

Armast kaasteenijat

Anna Käbi

mälestab vaikselt leinas

Tall. Linna Keskhaigla teenijaskond.

Krasaatmine Keskhaigla kabelist teisipäeval, 7. V, kell 3 p. l. Rahumiele.

Oma armast

Liisa Holtsmann'i

leinavad

Kadrioru Haigla juhatus ja kaasteenijad.

Oma lugupeetud end. koorijuht

Johannes Pärn'a

mälestab

Tallinna Linnamisjon.

Kirstupanek Tall. Ohise Haigekassa Haigla kabelis 6. skp. kell 8.

Varalahnunud unustamatut

Erna Tammekand'i

sünd. LELL,

surma 1. aastapäeval mälestavad

poeg, mees, ema ja omaksed.

Pika raske haiguse järele lahkus meie keskelt meie armas mees, isa ja vend

Eugen Baerenklau

sünd. 26. XII 1892, surm. 4. V 1940.

Mälestavad

naine, poeg ja vennad perekondadega

Kirstupanek 6. V kell 6 õhtul leinamajas, Rahumiel, Laine tšn. 5. Matmine 7. V kell 5 õhtul Kopli kalmistul.

Armast meest ja kallist isa

PAUL PUKS'I

sünd. 23. märtsil 1871, surnud 5. mail 1940

leinavad kurbuses

naine, lapsed ja lastelapsed.

Pika ja raske haiguse järele lahkunud

Johannes Pärn'a

sündinud 9. sept. 1882. a., surnud 4. mail 1940. a.

mälestavad sügavas leinas abikaasa, poeg ja omaksed.

Kirstupanek Tõnismäe haigla surnukambri esmaspäeval, 6. mail, kell 8 õht. Matmine Viru-Nigulas kolmapäeval, 8. mail, kell 2 p. l.

Uhingu „Eesti Lihaeksport“ äriseis 31. dets. 1939. a.

AKTIIVA.

Kassa ja pangaarved	Kr. 2.072.024.08
Väärtpaberid	191.337.57
Kinnis- ja vallasvarad	2.814.043.29
Deebitorid	2.118.075.01
Nõudevekslid	246.325.24
Kaubad ja materjalid	1.633.046.40
Jarantil-deebitorid	2.648.815.—
Üleminevad summad	7.457.20

PASSIVA.

Kapitalid:	
Osakapital ja osakapital kogumise	
summad	Kr. 820.775.44
Tagavarakapital	696.978.24
Tegevuskapital	235.729.54
Kindlustuskassakapital	161.014.05
Amortisatsioonikapital	1.377.400.68
Kr. 3.291.897.95	
Pangaarved	2.467.598.78
Riiklikud laenud	1.118.052.40
Kreeditorid	391.810.32
Tagsimaksedav osamaksud	4.648.08
Maksuvekslid	1.500.000.—
Garantid	2.648.815.—
Edasiantud nõudevekslid	243.060.84
Üleminevad summad	10.344.20
1939. a. ülejääk	54.896.22
Kr. 11.731.123.79	

Uhingu „Eesti Lihaeksport“ 1939. a. tulude-kulude arve

KULUD.

Kulud	Kr. 5.837.135.54
1939. a. ülejääk	54.896.22
Kr. 5.892.031.76	

TULUD.

Tulud kõigist operatsioonidest	Kr. 5.892.031.76
Kr. 5.892.031.76	

Uhingu „Eesti Lihaeksport“ müügid

1939. a.	
Väljasturul	Kr. 20.789.330.53
Siseturul	9.200.967.21
Kr. 29.990.297.74	

1938. a.	
Kr. 13.253.303.47	
6.499.830.61	
Kr. 19.753.134.08	

ESTONIA KONTSERTSAAI

Esmaspäeval, 6. mail s. a., kell 6 õhtul

Heljo Sepa

KLAVERIKONSERT

Kavas: Bach-Busoni, Händel-Brahms, Chopin, Debussy, Eller, Dohnany, Skrjabin j. l. Pääsmad 2 kroonist — 50 senti, õpilastele 30 senti.

Eelmüük Estonia teatri kassas 3. maist peale kella 12—4 pl. ja 6—1/2 õhtul.

Kiiresti õpite vene, saksa, inglise, prants. itaalia ja hispaania keelt Berlitzi ja Mertneri meet. vil. kõrgema harid. meesõpet. juures. Ettevalm. eksamile (ka ülikooli lõppeks). Kaubandus-kirjavahet. õpet. Pärnu mnt. 16—5.

Masina- ja kirikirjatunnid Nunne tän. 1—2. Oplaste vastuvõtt kella 10—1 ja 5—7.

Petseri Maavalitsus vajab

rohuteadlast

Petseri maa- ja linna-apteeki ja

apteegi assistenti

Uue-Irbooska apteeki.

Teenistustasu rohuteadlasele Kr. 150 ja assistendile Kr. 100 kuus. Vanusetasu, lasteabiraaha ja arstiabi ühisel alusel riigiteenijatega. Vene keele oskus nõutav. Sooviavaldused ühes tarviliste dokumentide ja ühikese elutöökirjeldusega esitada maavalitsuse nimel kuni 15. maili 1940.

PETSERI MAAVALITSUS.

TOOLISTEATER

Esmaspäeval, 6. mail, kell 1/2 õhtul lõplikult viimset korda üldhindadega

„Nipernaadi ja aastaajad“

Andres Särevi dramatisering Aug. Galliti romaani järgl. Pääsmad 25 ja 50 senti.

„Tseesar ja inimene“

A. Novaczynski näidend 3 vaatuses Lavastus — Leo Kalmet. Lavapilt — P. Linzbach. Kostüümikavandid — Nat. Mel.

„Parvepoisid“

T. Pakkala rahvatükk lauludega 4 vaatuses. O. Merikanto muusika. Pääsmad 25 ja 50 senti.

„Ministeerium on solvunud“

Fred Helli ja Bruno Engleri muusikal. naljamäng 5 pildis. Pääsmad 25—150 senti.

„Noor mets“

Jan Adolf Hertzi näidend 4 vaatuses Lavastus — Aug. Sunne Lavapildid — P. Raudvee.

„Porgupõhja uus Vanapagan“

Andres Särevi dramatisering A. H. Tammsaare romaani järgl 3 vaat. Pääsmad 20 — 125 senti.

„Vaese mehe ututall“

Aug. Mälgu komöödia 4 vaatuses. Pääsmad 25 ja 50 senti. Kassa on avatud iga päev kl. 12—4 p. ja 6—1/2 õhtul.

ESTONIA DRAMA TEATER

Neljapäeval, 9. mail, kell 1/2 õhtul 8. korda

„Tseesar ja inimene“

A. Novaczynski näidend 3 vaatuses Lavastus — Leo Kalmet. Lavapilt — P. Linzbach. Kostüümikavandid — N. Mel.

„Tseesar ja inimene“

A. Novaczynski näidend 3 vaatuses Lavastus — Leo Kalmet. Lavapilt — P. Linzbach. Kostüümikavandid — N. Mel.

„Noor mets“

Jan Adolf Hertzi näidend 4 vaatuses Lavastus — Aug. Sunne Lavapildid — P. Raudvee.

„Porgupõhja uus Vanapagan“

Andres Särevi dramatisering A. H. Tammsaare romaani järgl 3 vaat. Pääsmad 20 — 125 senti.

„Vaese mehe ututall“

Aug. Mälgu komöödia 4 vaatuses. Pääsmad 25 ja 50 senti. Kassa on avatud iga päev kl. 12—4 p. ja 6—1/2 õhtul.

Tunnid

Matemaatika- ja eesti keele tunnid keskkooli ja gümnaasiumi kava ulatuses ja eksamineerimiseks ja valmistamiseks viinud õpetaja poolt. Uus t. 32—2. Kõneldakl. 10—12 ja 4—6.

Tallinna Linnavalitsuse Ehitusosakond teatab.

et Tallinna vooiäri sündmääruse § 8 (RT 1937, 28, 287) ja Tallinna käsitöö sündmääruse § 8 (RT 1937, 28, 288) põhjal on käesoleval aastal

vooräri sõidu- ja veoriistade ning hobuste ja käsiveoriistade ülevaatus

Järgmistel päevadel:
27. mail: veovoori №№ 1001—1200
28. mail: veovoori №№ 1201—1240 ning sõidu-veovoori №№ 101—170.
29. mail: sõiduvooi №№ 1—70.
30. mail: käsiveo №№ 1—100.
Ülevaatusetele tuleb ilmuda ülevaatusel päeval kell 8.30 Väike-Rannavärava tänavale, alates Ehitusosakonna laovärvast Merepulestee poole, suunaga Uuele tänavale.

P. K. Vöiekspori Keskmeierei

vajab

jäätisemüüjaid.

Kautsjon, vähemalt 30 kr., nõutav. Kirjalikud sooviavaldused ühes senise tegevuse kirjeldusega saata Keskmeiereile, Tallinn, Jakobsoni 14.

Alavere-Mõisaaseme veeiuhing annab välja avalikku vähempakkumisel 14. mail 1940 kell 12 endises Alavere vallamajas

kraavitööd

umbes 10.000 k-m suuruses. Pakkumisel tuleb tagatis sisse maksa 10% pakutavast summast. Uhing võib tööd ka mitte-vähempakkujale anda või üldse välja andmata jätta. Päeva- ja sõiduraha ei makseta. JUHATUS.

MAA-AMETNIKUD ning maatutvusringkonnaga isikud leiavad

hästitasuva kõrva teenistuse

teenistusvõimalusega 2—5 kr. päevas, maal hästiteleva, sõltside kirjanudtoote tellimiste vastuvõtmisega. Kirjad esnimise, nime, praeguse tegevuse ja postiaadressi tähendamiseks saata aadressil: POSTKAST 103, TARTUS.

Iga laps loeb

„Laste Rõõmu“

Uute õpilaste vastuvõtuksamid Poeglaste eraprogrammas

algavad 25. mail s. a. kell 10. Vastu võetakse algkooli 4. ja 6. klassi lõpetanuid. Kuleldub tarvilisel arvil algkooliõpilasi, siis avatakse programmas juures ka ALGKOOLI I KLASS. Sooviavaldused esitada hiljemalt 20. mail s. a. Tallinn, Tõnismägi 8. KOOLI JUHATAJA.

Viljandi linnaapteek vajab

apteegi-õpilast

Soovitatav praktikaga. Soovijail palvetega esitada hiljemalt 15. mail s. a. Hariduse- ja Sotsiaalosakonnale. Viljandis, 4. mail 1940. a. nr. 343. Viljandi Linnavalitsuse Hariduse- ja Sotsiaalosakond.

VAITSEKAI TRÜKITÖID

TEIE SOOVIDE KOHASELT

KLISEID ETIKETTE KÖITETÖID

TELLITE SOODSALT

„PÄVALEHE“ TRÜKIKOJAST

TALLINN, PIKK 2 • SISSEK. VOORIMEHE 9 TEL. 428-83.

NÕUDKE EELARVEID

ESTONIA TEATER

Esmaspäeval, 6. mail, kell 1/2 õhtul 12. korda harilike hindadega „Trubaduur“

Verdi ooper 4 vaat. 8 pildis Pääsmad Kr. 3 — 40 s.

Teisipäeval, 7. mail, kell 1/2 õhtul 18. korda harilike hindadega „Roxy ja ta imemeeskond“

Abrahami ooper 3 vaat. 9 pildis. Pääsmad Kr. 3 kuni 40 s.

Keskädalal, 8. mail, kell 1/2 õhtul 4. korda harilike hindadega „Majoo“

Rimski-Korsakovi ooper 3 vaat. Pääsmad Kr. 3 kuni 40 s.

Neljapäeval, 9. mail, kell 1/2 õhtul viimset korda üldhindadega „Eedo Karrisoo võõrusetenduseks“

„Tosca“ G. Puccini ooper 3 vaat. Pääsmad Kr. 3.50 — 50 s.

Reedel, 10. mail, kell 1/2 õhtul 11. korda harilike hindadega „Luiked järvi“

Ballet 4 vaat. Tšaikovski muusika. Pääsmad Kr. 3 kuni 40 s.

Teatri kassad on avatud kl. 12—4 p. l. ja õhtul kella 6-st kuni 1/2-9-ni

REKA V. POSTI 1

TEL 447-02-434-44

N. Liidu valitsuse ümbekorraldamine

Möödunud kuu teisel poolel teostati rahvakomissariide nõukogu otsusega tähtis muutus N. Liidu valitsuses: 27 seni iseseisvat rahvakomissariaati (meie mõistete kohaselt — ministereiumi) koondati rahvakomissariide nõukogu (valitsuse) juures asuvateks 6 komiteeks.

N. Liidu valitsuse organisatsiooniline koosseis arenes viimastel aastatel õieti suureultlikuks. See sündis suunakindlalt ja tahtlikult. Rahvakomissariidide ehk ministereiumide, samuti siis ka rahvakomissariide arv suurenes järjekindlalt. See nähtus peaks olema mõistetav küll igale, kes püüab endale vähegi ette kujutada sotsialistliku korraga riiki ja selle riigivõimu funktsioone: kui tavaline kodanik valitsus saab läbi tosin või siis paarikümne ministereiumiga, siis ei jätke sellisest keskasutusest hulga sotsialistliku korraga riigis, kus otseselt keskvoimu juhtida on ka kogu riigi ja rahva majandus, ta kodanike majanduslikud vahekorrad riigiga, riigi enese vahekorrad kogu muu maailmaga, toodang kõigil selle aladel, varustus, töitlus, igapäevaste toiduainetega varustamine. On mõistetav, et niisuguses korras ei jätke kogu sotsialistliku majanduse juhtimiseks ainult ühest või paarist majandusala ministereiumist — siin vajatakse märksa ulatuslikumaid ja ühtlasi erialalisemaid organisatioone.

Kompardi 17. kongressil ütles Stalin oma kõnes, et nüüd on antud N. Liidu majanduse arendamisele õige suund, end jääb aga selle otustada, kuivõrd suudetaks organisatsioonilise tööd seadud sihtide saavutamiseks. „Majanduse igapäevase juhtimise hõlbustamiseks ning et muuta seda juhtimist konkreetsemaks ja operatiivsemaks, selleks teostati rahvakomissariidide ümberorganisatsioon nende peenendamise suunas,“ iseloomustab tolle organisatsioonilise esimest järku „Pravda“. Nii siis algaski rahvakomissariidide ehk ministereiumide peenendamise mitmeks: rasketööstuse rahvakomissariaat jagati 6 iseseisvaks rahvakomissariidideks, masinaehituse rahvakomissariaat kolmeks, kergetööstuse r-komissariaat kaheks, toitaainete tööstuse r-komissariaat kolmeks jne. 18. parteikongressil kõnes Stalin, et vahepeal on endise 14 rahvakomissariaadi asemel loodud 34 rahvakomissariaati, ja et nende peenendamist jätkatakse veelgi. Ning tööstuslike rahvakomissariaatide rohkendamise jätku: „jaoitati veeteede, samuti kütteenähtude rahvakomissariaadid, asutati uuea majaanituse rahvakomissariaat. Edasi: ühes hiljutise ümberkorraldusega, mille juure tulema hiljem, loodi elektritööstuse ja elektrijaamade rahvakomissariaadid, ning alles mõne päeva eest teatas TASS veel kahe uue, paberitööstuse ja metsatööstuse, rahvakomissariaatide loomisest. Seega on N. Liidus praegu üle 40 iseseisvat ministereiumi ehk rahvakomissariaadi. Sellest arvust on ümarguiselt 2/3 puhtmajanduslikud ja tööstuslikud — nagu algul üteldud — tingitud sotsialistlikust riigikorrast.

N. Liidu ajakirjanduse teatel tõi see tööstuslike rahvakomissariaatide peenendamise sotsialistliku tööstuse ja majanduse juhtimisele ühel poolt suurt kasu. Seda esmajoonel seetõttu, et see on toonud kesk-asutused lähemale ettevõttele, ja on tõstnud tuhandeid uusi inimesi juhtivale tööle. Seet kasvaval tööstusel ta tuhandete uute

vabrikute ja tehastega on tunduvalt vanades valitsemisraamides liig kitsas. Seni ei olnud endiste suurte ja pikatoimeliste rahvakomissariatide käed ulatunud paljude ettevõtteni. Rahvakomissariatide peenendamise aga on loonud tingimused „nende muutmisele töelisteks tootmis-tehnilisteks alastaapideks“ — väljendab „Izvestija“.

Agaselt, et see iseseisvate rahvakomissariatide arvu suurendamine teistest küljest järele kipub muutma N. Liidu rahvakomissariatide nõukogu (meie mõistete kohaselt — valitsuse) koosseisu liig rohkearvuliseks komiteeks, milles pealegi enamasti oli tööstuse üksikute erialade spetsialistidest koosneva keskkomitee enese aparatuuri muutus seega liig raskeks. Tõsi — valitsuse juures töötas eriline „Ekonomsovet“, majandusnõukogu, mis oli mõnesuguseks keskuseks kõigile neile tööstuslikele rahvakomissariatidele. Ent kui kujutella, et viimaseid on ikkagi ümarguiselt 30, siis on ka selge, et „Ekonomsovet“, kuhu peale tööstuslike rahvakomissariatide esindajate kuulus veel liikmeid mujalt majanduslike keskasutustest, oli keskkomitee organisatsioonilise liig liig suure arviliselt. „Ekonomsovet“ käsitles liig suurt küsimuste ringi ning tal on tegemist liig suure arvu rahvakomissariatidega, et ühe seepärast konkreetselt teada majanduslike rahvakomissariatide tegevusest, ei aegsasti selgitada nende vajadusi ega kontrollida neile valitsuselt antud ülesannete täitmist, kirjutab „Pravda“. „Seepärast meil veel puudub tegelik majanduskava ega ole kindlustatud selle teostamine.“

Need olid nähtused, mis olid kutsunud esile rahvakomissariatide arvu rohkendamist. Oli selge, et siin tuli leida mõni pääsetee.

See pääsetee on leitud alulmainitud ümberkorraldusega N. Liidu keskvõimsuse: sarnase alaga tööstuslikud komisariaadid koondati komiteedeks. Selabid võtab nüüd endise 27 erialalise rahvakomissariaat asemel valitsuse koosseisust osa ainult 6 erikomiteed (nõukogu) esindajad, kuna iga selline komitee kujutab endast täielikku kesket organit, mille igapäevane seitsme-rahvakomissariidide nõukogu esimehe (peaministri) üks abidest. Nende viimaste, peaministriabide, arv suureneb seega 9-le. Ning need 9, koos teisealaliste, n. ü. harilike, rahvakomissariididega (näit. sise-, välis-, haridus-, raha-, sõja- j. t. rahvakomissariididega), siis moodustavad nüüdsest peale tolle kõrgema ja kitsama valitsusinstantsi, mida mujal tunneme ministrenõukogu või kabineti nimetusel. Seega on siis teostatud uuesti mõnesugune keskvoimu kontsentratsioon, kuna tööstuslikud erialalised rahvakomissariaadid, nagu ei oleks enam üheväärseid teiste rahvakomissariatidega ja oleksid haldukslikult asetatud umbes ministereiumide departemangude seisukohale.

6 tööstuslikku majanduskomiteed või nõukogu, n. ü. ministereiumide ministereiumi, on järgmised ja neile alluvad järgmised senised iseseisvad rahvakomissariaadid:

1. Metallurgia- ja keemiakomitee, kelle juhtimisele alluvad mustametallitööstuse, värvilismetallitööstuse ja keemiatööstuse rahvakomissariaadid ning sulfitpiirituse tööstuse ja hüdroülülilise tööstuse peavalitsused r-komissariide nõukogude juures. 2. Masinaehituse komitee: raskemasinätööstuse, keskmimasinätööstuse, üldmasinätööstuse ja elektritööstuse rahvakomissariaadid. 3. Riigikaitsetööstuse komitee:

Kui hommikul kell 11 toimetuse lauale tuuakse verivärsked Soome lehtede hommikused väljaanded ja kui pärast lõunat nende lisanduvad sama päeva Rootsi ajalehtede numbrid, siis tunned, et midagi on muutunud. Sest ammuks see oli, kui soome lehtede Helsingist Tallinna jõudmiseks kulub 15 päeva, mõnikord veel rohkemgi, ja kui Stokholmigi posti saadi paarinädalase hilinemisega.

Eestil on nüüd avavad „õhuaugud“, regulaarne lennuühendus mitmes suunas: Helsingi poole, Stokholmi poole ja homme algab lennuühenduse pidamine Saksamaaga Königsbergi kaudu, vahemaandumisega naabrile pealinnas Riias.

Samuti kui Helsingist pääseb teisele liinile ümber istudes Stokholmi, nõnda pääseb ka Riia kaudu lennates Stokholmi ja Moskva, kuna Königsbergist on jälle võimalus edasi lennata Berliini. Nõnda on Tallinnast Helsingi, Stokholmi, Moskva, Riiga, Königsbergi, Berliini j. m. pääsmine, kui lennukite sõiduplaanid on ühtlustatud, ainult mõnede tundide küsimus.

Ja seda kibedal sõjajärel, mil normaalseid ühendusi maailmas saab olla vähe juttu!

lennukitööstuse, relvatööstuse, sõjavarustuse- ja laevatööstuse r-komissariaadid. 4. Kütte- ja elektrimajanduse komitee: sõe, nafta ja elektrijaamade r-komissariaadid ning kõide liitriidide kütteenähtude rahvakomissariaadid. 5. Massiartikliite komitee: tekstiilitööstuse, kergetööstuse, toiduainetööstuse, liha- ja piimatööstuse ning kalatööstuse rahvakomissariaadid. 6. Põllumajanduse ja saadustekogumise komitee: põllumajanduse, sovhooside ja saadustekogumise rahvakomissariaadid. Komiteede loomise määruses on need küll nimetatud nõukogudeks, kuid selle nimetus rohkuse tõttu tekkivate arusaamatuste vältimiseks on need siin nimetatud komiteedeks — nagu kõigis väliskeeltes.

Kuivatatult on üteldud määruses nende komiteede funktsioonide kohta: „Komiteede funktsioonid on täiesti operatiivse iseloomuga. Komiteed annavad neile alluvalle rahvakomissariatidele korraldusi, mis on viimastele tingimata kohustavad. Komiteed moodustavad enda juure sekretariaadid oma otsuste ettevalmistamiseks ja teostamise kontrollimiseks.“ Seega siis ei saa enam ükski senine tööstuse ala rahvakomissariaat oma juhi kaudu ei võta osa valitsuse koosseisust ega üldse otse tema poole pöörata — vahepeal asub uus vaheinstants, ministereiumide ministereium — komitee.

Kõik see ümberkorraldus teostub kolmanda viisaastaku teostamise tõhustamiseks. Kavade valmistamine ei tohi seista ainult selles, et koostatakse vinnad tabelid numbritega, olenematuult kava teostamise käigust. Kavad on meile vajalised vaid selleks, et kontrollida, kuidas läheb meie majanduslik töö. Kui aga kava ei ole seotud ta teostamise kontrollimisega, siis muutub ta vaid paberitükiks, lipakaks. Nii kõneles rahvakomissariide nõukogu esimees Molotov 18. parteikongressil. Nüüd avaldab Nõukogude ajakirjandus üksmeelselt lootust, et uus ümberkorraldus N. Liidu keskvõimsuses enesest aitab kaasa nii kavade valmistamisele kui ka nende teostamise kontrollile ja seega kogu 3. viisaastaku elluviimisele. Selle pealeimõeldakse aga on tarbekaupade toodangu suur tõstmine, töövõimuse suurendamine ja toodangu maksumuse alandamine. EJa.

See on meie tuliuue lennuseitsi „Ago“ teene. Peab andma au selle lennuseitsi asumismõtte algatajale, seitsi sünnitajale ja tema praeguse tegevuse arendajale. Selles ei kahtle vist keegi, et lennuliinide loomine praegusel ajal ei lähe üle õo ja ei peab omana tubli portsjoni organisatoorseid võimeid seesuguste liinide käimapanemiseks.

Igatahes on Tallinn muutumas teataval määral rahvusvaheliste lennuühenduste keskuseks.

Uue „õhuaugu“ peaproovil

Nende ridade kirjutaja tegi laupäeval kaasa järjekordest „õhuaugu“ — Tallinn—Riia—Königsberg — avamise peaproovi. Libedamini ei saa tänapäeval minna ükski reis. Tallinna lennuväljal Riiga lendamiseks, umbes 340-km teekonna katmiseks, kulub täpselt 1 tund ja 20 min. Tagasilennul — lennuk käis vahepeal ka Königsbergis ära — kaeti see vahemaa veel mõne minuti võrra lähema ajaga. Kuna oli tuulevaikne, pilvitu päev, siis võib-olla, et halvema ilma korral selleks kulub veidi rohkem aega, kuid tegemist saab olla ikka ainult mõningate minutitega.

Läti on meie jaoks nüüd ainus välisriik, kuhu saab sõita „vana korra“ järele. Ei ole rohkem vaja kui isikutunnistust, mis on varustatud noopildiga. Kes aga omab välispassi, peab omama lisaks veel erilise välisõudloa. Oksimise ehk lennamud Riiasit kaugemalegi, uue lennuliini lõpupunkti, aga need formaliteetidid, need oleksid siis kindlasti võtnud mitu korda rohkem aega kui lend Riiga ja tagasi.

Kevadine Eesti, vaadatuna 1000 m kõrguselt

„Ago“ sõitis minnes 1000 m, tagasi tulles 750 m kõrguselt. Kõrgus oleb mitmesugustest ilmastikuoludest.

On muidugi välja uuritud, misuguses kõrguses on kõige soodsam, kõige vähem jõudu kulutav sõita, kui on niisugune tuul, niisugune õhurõhk, niisugune temperatuur või niisugune või teissugune kliimaatilise tingimus. Ja lennutee on selle juures noolsirge: Tallinnast Käru poole, sealt käänak paremale Pärnu poole, Pärnust vasakult mööda piki rannikut üle Häädeemeste, Orajõe, Heinaste kohal üle Eesti-Läti piiri, kus peab laskuma vähimalt 500 m kõrgusele, et piirivalvega ei tuleks arusaamatusi, siis üle Liivi lahe nurga ja mõne minuti pärast lennuk maandub Riia lennuväljal.

Päike valgustab nagu kõige jõulisema prožektoriga maad. „Ago“ aknast avaneb huvitavaid „allavaateid“. Võid konstateerida ülearune kord, et harimata maad on meil veel ülikülluses. Väsa- ja metsaheinamaad, need tõõjõu neelajad kibedalt heinatõõajal, lautavad nii Harju-, Järva- kui ka Pärnumaal. Sood ja rabad on muidugi veel kangemad hoidma maaplarkaid enda all.

Agas sealsamas märkad ka rõõmustavaid pilte: kilomeetriteppikused magistraalkraavid läbistavad heledalt läikivate, sagedasti noolsirgete niidena madalaid maid, soid ja rahu. Ja uudisamaa väljad magistraalkraavid läheduses tõmbavad kõlbmatuid padrikuid oma haardesse, samm-sammult, põld-põllult. Magistraalkraavid läheb eel, võsade ja padrikute laastamine järel. Traktor teeb trullit oma tööd. Eks preemiad ja uudisamaa hea saak etenda selle juures oma ergutavat osa. Pärnumaal paaris paigas võis näha, kuidas uudismaid on nõnda üles haritud, nagu oleks tsirkliga jooned ette tõmmatud.

Et tänavana kevad on hilinenud, et maa januneb sooja vihma järele, seda tunned ka 1000 m kõrguselt alla vaadates. Kaasikud

alles päris hallid, ei kuski rohelist karjaga heinamaad. Midagi selle sarnast polnud märgata ka Läti pinnal, kuigi seal kevade arvatakse paari nädala võrra ees olevat. Põllud olid nii siin- kui ka sealpool piiri tuhakarva hallid.

Vihmaõnnistus on tänava tõe pooltest napp. Ilmatargad ennustavad koguni kuivade ilmade jätkumist, kuigi eile näit. Tallinnas oli ilm juba üsn „vihma karva“. See teeb maamehe meele muidugi murelikuks. Eile saabunud soojalaine üksi veel ei aita, peab saama ka tublit vihma. (Aga maamehe kevadumuredest ei tohi vist palju juttu teha, sest siis võib mõnel linna kivil tammuvall ametivennal „U. Eesti“ juures hing täis karata ja ta peab sulle kätte võtma ning sind hakkama manama, süüdistama ja selgeks tegema, kui tore on ometi ole, kui muretu ja rõõmus. Ja kui ta muidu ei saa, siis pöörab su mõtteavaldused pea peale, insinuerib ka parajalt viisil, lõppeks õpetab sulle rinnahäälega vabadussõjajärgset kangelaameelki nagu oleks ta ise vabadussõjas teab milleisid vägitükke toime pännud. Riputab siis sulle varna, sest on „päeva-töö“ teinud.

Kuid lõpetame selle kõrvalekaldumise klambrite vahel.)

Lundki on siin-seal veel näha ja nihaasti Tallinna reidil ja ümbruskonna lahesoppides kui ka Pärnu ja Liivi lahes leidub veel rohkesti jääd. Aga ta on siiski juba üsn „lapiline“, nii et ta viimased päevad peaksid olema lähedal.

Riia „uudiseid“

Viies tunnist Riias on muidugi vähe selleks, et saada ülevaadet naabrile päeva-probleemidest. Aga linnulennul siiski.

Ametivend jutustab ooperikohvikus nurgalaua juures, kuidas Läti kohta kiptavalt nüüd levitama mitmesuguseid poliitilisi „uudiseid“. Et kuidas Riias elatavat üle sügavam muudatusi ja kuidas neid olevad tulemas veelgi. Tarvitseb ainult süüdistav vahetus mõnel ministritoolil, kohe on sõsinaid liikvel. Oige küll, eks ulatunud neid otsaga Tallinnagi.

Aga mis seal imestada, mõne agentuuri esindaja „uudiste tegemise“ janu pani alles neil päevil Tallinnastki pajatama sulvarrest välja imetud asju. Selles mõttes on meil Riiga ühiseid muresid. Kellelgi kuski lõikab nagu kreislaega, kui näeb, et me siin keset kõige kibedamat võitlusteaga elame nagu vanajumala selja taga. Sellel siis püütakse meile lüüde pooldada maadlemist teab milliste „äärliste elementidega“ või mõeldakse välja „sisemisi raskusi“.

Kui luulelennule vaba-voli anda, küllap siis juba „uudiseid“ sünnib. Kui jutt kaldus päevamuredele, siis üks Riia sõpradest palus järgmisel küllaskäigul kostiks tuua mõned kilod heeringaid. Sellest soolaseepoliseist olevat Lätis nappus. Ja hea oahkohv. oleks kohvisõpradele samuti meelepäraste küllakostiks. Kuid Läti soolalõhe võib siiski hea eduga heeringat asendada ja Schwarzzi juures antud kohv ei maitanud põrmugi halvem kui sama kraam Tallinnas.

Et Riia eraautoomanikud bensini üpris piiratud arvu saavad, siis muudab see natuke tänavapilti — autoliiklemine on vähenenud. Aga trammid ja omnibusid liiguvad vanas vaimus edasi ja veavad tagasihoidliku tasu eest ka autoomanikke. Vabu ruume ja kortereid on rohkemal arvu saadaval kui harilikult — ümberasunute silmatorkavad jäljed. Mnd.

15 Kuna Rehefoo midagi ei vastanud, siis Anne läks vaatama, mis ta seal ometigi teeb, sest kordide tõttu ei võinud nii kaua aega minna. Kujuti ükselt siise vaadates tüdruk nägigi, et mees tõesti midagi käes hoidis ja imustunult seda uuris.

— Mis asi see on? — päris tüdruk. — Eks tule ja vaata! Tüdruk läkski vaatama. Mees hoidis käes mingit pitjati-moobi asja. Anne ei mõltnud, mida jelles siis nii vaatamisväärtet oli! — Huvitav, et ma pole seda siin enne näinud. Kas keegi on selle vahepeal siia unustanud võtta? — Aga milleks seda pitjatit siis kahtlataks? — See on viinapubelite tempel. Tähenab, nad ühki ei vea falakaupa, vaid nad liituvad seda ka pudelise ja faabavud riigivõina pähe milliligi. Karval möte. Need sakjad siin on päris peenikesed vennad. Tüdruk ei jaganud mehe tegemistest. Ta ütles: — Kui tahame enne teiste väljatulekut lahti pääfeda, siis peame kiremad olema. — Täiesti õige. See tempel mittis küll aega, aga on selle-eest ka tähtis leinud. Nüüd mindi kordke praovima. Onneks sobisid need aukude ette hästi. Nagu oluküsid nad aukude jaoks vdi augsud nende jaoks loobub. — Et ajal kui Rehefoo pumpas mee sümbarfi välja, Anne valas prümuuseft petrooleumi mootori paaki. Kuitavale jäänud kalad hüppesid lumbas, nii sümbara põhi kõmises vastu.

— Kannatage, kannatage, küll te saate kohe jälle teha. Enne peame madalkult lahti saama, — võnas mees kaladele, nagu jaanukid need jellest aru.

Rehefoo läks käivitas mootori. Sel momentil, kui mootorile oli käik siise lilitatud, mõlemad liikujad ka pootshaakidega põhjalt. Sump liikus aeglaselt... ja — ujus peagi sügavasse vees. Tõlgeft külgul tõlgeft nad nüüd jumba tavalifele seiskukohale, kus lasti ankur siise.

Nad olid mõlemad askeklamisest väsinud ja istusid kõrvuti mootori kajutis rooli juures otseval pingil. Ühki haaras Rehefoo tüdruku ümber ja suudles teda.

14.

Anne jäi abituult ja ehmunult Rehefoole otsa vaatama.

— Miks te teate seda? — sõnas ta siis.

— Miks te teate? — kordas Rehefoo endamisi seda küsimust, ja teibis siis selle äärmiselt mõtetu. Nagu teaduks ta seda iegi, miks ta seda tegi, vdi nagu ei mõistnuks tüdruk ise, miks mees oli teda suudelnud.

Nähtavasti tüdruk ei oodanudki sellele küsimusele vastust, seet ta jatkas:

— Peame jääma ainult headeks sõpradeks, eks ju, härra Rehefoo?

— Muidugi, — kinnitas Rehefoo, — nagu kaaks ametivenda.

— Aga esmine järgi vdi küsimine me küll teineteist hüüda ja ehk sinatadagi, — täiendas tüdruk. Sa nagu eeskujuga näidata tahtes tõufts ta ja ütles:

— Sina, Mart, jääd siis siia. Mina iga-tahes piltian vahepeal küllalt midagi kinni püüda. On ju kohe kuuks, kui midagi isearaliku peaks olema lendu lastud vdi juhtunud.

Rehefoo läks tüdrukut padiga kaldale viima ja seal leppiti kokku, et kui midagi huvitavat oli avastatud, siis tüdruk pidi kella viie paiku kaldale tulema.

— Sa walvud mind?

— Jah, — kinnitas Rehefoo ja hakkas lumbale tagasi sõudma.

Ühki paadis olles jäi Rehefoo mõtlima: proe-

gu tundusid talle naised päris hummalistena. Kui ja ei teinud neist välja, otid nad paha-sed, tegid ja võnas, otid ka paha-sed! Mees tõi käega, tema ei saanud praegu millestki aru.

Tuttavat taifutlugu viistabes seadis ta oma riided kuivama ja läks siis alla kajutisse magama.

Tal polnud aimugi, kui kaua ta seifist oli ununud, kui äkki ärkas hüübedil:

— Härra Rehefoo, kes ometigi kehtpäeval tohib magada! Te kaotate nii poole oma linnast elust!

Rehefoo esimeel hetkel kohkus ja hobas mühki järele, mille, teinud, ofekohhe pani pähe. Alles teffel hetkel tundis ta kajuti ukseft seis- ja ja hüüdnas ära Aasa Pendi, ja siis nagu ipeadasti tuli ka vastus hüütel:

— Dõffle sinna, päeval magamine! See on ju tänapäeva noorufe hüüdkriit.

— Päris õige, — naeris Aasa nõudstudes kaasa. — Aga nüüd peate küll magamine lõpetama ja mind tulema teinuma.

— Meeldib, meeldib, preit Aasa. Nii te-na tütarlasti nagu teid teinin ma ülima heameelega.

Tulnud kajutist välja, filmas ta kohe kajuti lael oma ülikonda. Vahepeal selgenud taevast nähtavale ilmunud päike oli selle juba päris kuivaks kuivatunud.

— Mu vanaad riided, — sõnas ta silid-lasena, krabmas need siile ja viskas alla kajutisse. Teinud seda, lisanas:

— Pefin neid ajavitteks ja panin siis kuivama.

— Miks te siis neid nii karmilt kohtlete? — naeris Aasa.

— Nad ei väärigi, õrnamet ega vilkakatam kohtlemist.

— Teie meelest ehk ei vääri seda naifedki? — Tõsi, ega ma ometi võin oma vana riideid naistega võrrelda! Vdi küigi, siis teie olete ikkagi erand.

— Minge nüüd! — piübis tüdruk tefse meelitust tagasi tõrjuda, kuid ta hääleft kõlas liig selgesti, kui nõus ta on selle vahe-tegemi- fega.

— Tulemistel ütlesite, et peaksin teid teenima? Seifan nüüd teie kajutisse, valmis iga teie soovil täitma.

— Onneks vdi kahjuks, on mul seekord ainult õige piffike soov.

— Ja see oleks?

— Tahaksin, et annaksite oma sümbarfi mulle kõige suurema angerja. Olen nimelt suur suitutatud angerja tahkja. Onu rääkis, et Samba-la Mihkel pidi täna kala hakkama suitutatama.

Õdelefin, et lasen tal endale ka ilhe tuure ja hästi rannuja angerja suitutatada. Ta on siin ümbruses kõige parem meister sel alal.

— Vdi nii? Siis vdiin ehk minagi sinna kala vdi suitutatada?

— Muidugi, — ütles tüdruk.

Teenistusvalmist võttis mees kajuti najalt sümbara nooba ja hakkas sümbarfi angerjaid piüid-ma. Toota jäänud kalad vingarbatid nagu us- fib. Tüdruk väristas end ja sõnas:

— Kui jubedad! Mina küll ei julgeks neid puudutada.

— Sarjutte ära, — vastas Rehefoo rahuli- kult ja üht hästi jämedat angerjat välja vdi-tes ta jatkas:

— Kas sellest aitab? Waewalt seal leidub suuremat? — küüpis ta kala köies hoibes.

— Kuidas te ometigi teate wingerdavat ja libedat usfi saate nii kindlalt köies hoiba? — edistas tüdruk ja pööras näo teisale.

— See on omaette küsimus, laske ma õpetan seda teilegi.

— Ei, ei! — tõrjus tüdruk. — Ma ei vdiiks seda milgi jutulu. Lõõge kala parem uimafeks, nii ei saa ma teda ju kuhugi vdiia!

Rehefoo tõi kala mitu korda vastu sümbara jerva nii, et meri priifis.

— Küll teie, härra Rehefoo, vdiite toores olla! Mees vaatas päris imestunult tüdrukule. Ta ütelnuks meeleldi, et kas jee pole siis toores, kui tema ahvatlek inimeje tapalavale, kuid sai meel fana jafatst kinni. Veel ei olnud aeg käes selle ütlemiseks, veel tuli oodata.

Rehefoo tõi kajutist paberit ja hakkis kala hoolikalt siise. Kuid tütarlastel ei näinud ole-

wat äraminekuiga kiiret. Ta vaatas kalafalkki koguni seifugufe ühskõhõisufega, nagu pole- leks ta selle pärast siia tulnud. Et see kala soovimine oli olnud ainult siiatulenteft ette- kändeks.

Mõlemad noored inimejed jäidki lofifema. Ainult et Rehefoo ei wadanenud kuidagi tun- dest, et teine oli nüüd oma õhvri ille kahju- rõõmutemas. Kuid ta wihuti et wiinud juttu laupäevadõstufele sinna. Ta wakis selle olematuks. Et poisj sellest Aasa sinna mitte- tutemistef välja ei teinud, siis tüdrukul ofi sel- teks weelgi wähegi põhjufi. Ta koguni ütles:

— Härra Rehefoo, olete huwitav mees.

Ta misfugune mees ei muutuks narriks, kui keha ja noor tütarlast talfe meelufiitf üttele! Sama lugu kordus Rehefoogaigi. Ta mee-lepaha hoius weel ritem kui lumi kuumal piüidi- ranaal. Ta naeratas meelitatult ja sõnas:

— Ainult sinne elu on woidi iganawõitu. Tahaksin niifugufi huwitavat ja seifkusrikatf nau- go õpiitufelealval.

Ei tea, kuff Rehefoo wõttis julgufe ja rääkis pikki lufugid seifkusufef piiritufelaeuadef. Ta tegi seda jelfife foranufe ja andufufega, et Aasa kuulatas hinga kinni hoibes. Nii pönanud otid need lood. Mis jellest, et nende lugude algupa- randid ofid laiali pafjatud mitmete autorite loo- mitufisef, kriminaal- ja seifkusromaanefje. Aga nähtavasti ofi tüdruk kas wähe wdi ütife mitte lugunud seifufugufid romaane, seepärast ofid need temale algupa- randid.

Nad ofid vahepeal läinud alla kajutisse.

— Aga mina leian, et siingi on huwitav elada. Ole siin oma kajutis nagu muifilane oma laagris. Ma nii tahaksin kaswoti terve juwe seifufuge laevaga mööda merefid ringi kolaba,

— üntstas tüdruk. Sa nende mõtemawaheline kõnelus muutuskil nüüd iifia teebmaks ja unis- tawamaks. Suba ofi Rehefoo teinud mõimalufe rääkida armastufestef efimefest filmapilgufi ja teif felfeltoofifist.

Tüdruk kuulatas sedagi sama õhinaga. Ainult et nüüd ofid tal jämedad pööfufudud. Ta wakis, kui mees teda suudles. Nii nagu oleks siis ütife jaanudki rääkida! Kuid ta wakis hif- jengi, kui jaanuks rääkida.

Pinevus Vahemere basseinis suureneb

Liitriikide ofensiiv kutsuh esile Itaalia kiire ja kindla vastuaktsiooni. Genfi leht annab mõista, et Itaalia praegune hoiak soodustavat Saksamaad. Türgi koondab vägesid oma Euroopa piirile

Itaalias 8 miljonit tääki võitlusvalmis

Rooma, 5. 5. (ETA) (DNB) Itaalia on otsustanud vastu astuda ja tagasi tõrjuda iga ähvarduse, ükskõik kust see ka tuleks, kirjutab Gayda „Giornale d'Italias“ Inglise-Prantsuse laevastike tugevdamise puhul Vahemeres. Itaalia rahvas ei tea veel täies ulatuses neid erilisi põhjusi, mis on viinud Inglismaa ja Prantsumaa ühisele otsusele tugevdada oma sõjalaevastikku Vahemeres. Ent on kindel, et Itaalia rahvas jääb täiesti rahulikuks. Kui aga see Inglise-Prantsuse merejõudude ebaharilik ja salapärase liikumise kujutab endast mingit ofensiivset ettevõtet, siis kutsuh see esile Itaalia kiire ja kindla vastuaktsiooni.

Sofia, 5. 5. (ETA) (DNB) Türgiväeasade tugev koondamine Türgi Euroopa-piirile on tekitanud Bulgaaria pealinna ärevust. Sofia poliitilistes ringkondades iseloomustatakse Türgi sõjaväelisi abinõusid tõsiasjana, mille tõsistust ei saa alahinnata. Bulgaaria hoiak ei andvat selleks mingisugust põhjust. Türgi vägede koondumine seisvat ilmselt seoses Briti aktiivsusega Vahemere idaosas. Sofias arvatakse, et Türgi olevat talitanud Briti mõjutusel.

Genf, 5. 5. (ETA) (DNB) Mussolini ja USA Rooma suursaadiku hiljutise läbirääkimise kohta seletatakse, nagu teatab ajaleht „Suisse“, Prantsuse autoriteetide ringkonnast Pariisis: Mittesõjalise ajutine positsioon ühes soodsas eelsuhtumisega ühe sõdiva riigi kasuks, millel seni Itaalia asus, ei ole mingi juriidiline positsioon.

Lääneriigid lasid Itaaliale seni kasu saada oma neutraliteedi hoiakust, mis võimaldas Itaaliale teostada kaubandust nii Inglismaa ja Prantsusmaa kui ka Saksamaaga ja kõigi teiste erapoolete riikidega. Ent on selge, et see hoiak, mis Prantsusmaa ja Inglismaa on võtnud Itaalia suhtes, ei lase end kaua enam õigustada, kui olukord, mis on loodud Itaalia mittesõjalise tagajärjel, peaks soodustama ainult Saksamaa kalaleitungikavatsust, kirjutab leht.

Rooma, 5. 5. (ETA) (DNB) Kuna lääneriikide ajakirjanduses on toonitud Itaalia haavatavust rünnakutege merelt, avaldab „Tevere“ Itaalia kaardi, millel on esile tõstetud Itaalia kaitsevõim. Selle võimendi soodustavad Itaalia laevastik, õhujõud ja sõjavägi. Leht

lühkub ümber väited, nagu oleks Itaalia haavatav ja toob esile järgmised asjaolud: 1) Andria meri, mille väljakäike valitseb Itaalia, on täiesti rüüstatud. 2) 121 Itaalia allveelaeva peavad valvet Liguria rannikust kuni Andria mere sissekäiguni. Türeeni meri on sisemeri, mida täies ulatuses kontrollivad Itaalia õhujõud oma ümberingi asuvas toetuspunktist. 3) Joonia ja Türeeni meredes, mis seisavad üksteisega ühenduses Messina väina kaudu, asuvad peale allveelaevade veel 6 kapitaal-laeva, 33 ristlejat, 118 hävitajat ja 62 torpedopaati. 4) Vaenlase merejõud on Pantelleria toetuspunkti tagajärjel jagatud Vahemeres kahte ossa. 5) Täiuslik rannakaitse kaitseb kogu Itaalia rannikut. Lõppeks on 8 miljonit tääki Itaalias võitlusvalmis, kirjutab leht.

Itaalia ei võta tarvitusele erilisi abinõusid Ateena, 5. 5. (ETA) (Reuter) Greeka ei ole võtnud tarvitusele erilisi abinõusid viimaste sündmuste puhul Euroopas, samuti ei ole Greeka

Vihased võitlused Hiinas Hiinlased mitmed linnad tagasi võtnud Peking, 5. 5. (ETA) (Havas) Hiina agentuur Central News teatab, et ühe Hiina ametliku seletuse järele on kõikidel frontidel kümnes vihased võitlused. Kingstsi frontid Hiinlased võitsid 29. aprillil üheski tagasi võtnud Tšingani, Fenghsini ja Mantšangi linnad, mis on ka praegu nende käes. Jangtse jõe lõunaosas hiinlased panevad ägedasti vastu Jaapani vägedele, kes püüavad hiinlasi nende positsioonidest välja liia. Lahing on jätkumas. Sansi provintsi lõunaosas hiinl on tagasi võtnud Linghuani. Sansi prov. edelaosas, nimelt Tsungto mägede ja Kollase jõe vahel, on peetud äge lahing, kus mõlemad pooled on saanud väga raskeid kaotusi. Mainitud piirkonnad on nüüd jaapanlastest täielikult puhastatud.

Tšungking, 5. 5. (ETA) (Reuter) Hiina telegramme järele on Hani jõe ülemjooksul, Hankoust loode pool, oodata suuremat lahingut strateegiliste linnade Siangjangi ja Fantshengi pärast. Nimelt on jaapanlastel alustanud uut edasitungi Sise-Hiinase, Hankoust loode poole. Hiina õhujõud on rünnanud jaapanlaste baasi Tehungsiangis, süüdates põlema laskemoona- ja tagavaraladusid. Kuuldavasti Hiina väeosad vastavad jaapanlaste edasitungile marsiga ida poole piki Jangtse põhjapoolset kallast, kavatsedes nähtavasti jaapanlaste tagalat.

Rootsile pole esitatud nooti Stockholm, 5. 5. (ETA) (DNB) Rootsi telegraafiaagentuur avaldab järgmise ametliku teate: Prona Teabois on avaldanud „Ouvre'is“ artikli, mille järele Saksamaa olevat esitanud Rootsile ühes noodia väga kaugeleminemise nõudmis, mis puudutavat muuseumi Rootsi kaupade saatmist Saksamaale kuni sõja lõpuni, ja seda peamiselt krediidid peale, kui ka Saksamaa tollide ja tehnikute tegevust Rootsis, nimelt rauamaagi kaevandustes ja transportasjanduses. Stockholm autoriteetset poolt seletatakse, et puudub igasugune alus teatel, mille järele Saksamaa olevat esitanud Rootsile eelpoolnimetatud sisulise noodi.

Soome-Saksa kaubaleping laiendamisele Helsinki, 5. 5. (ETA) (DNB) Saksa riigipanga nõuniku Ludvigi ja saadiku Schnurre külastägu puhul andis Saksa saadik Helsingis vastuvõtu, millest teatatakse Soome-Saame kaubanduskoja liikmete võtsid osa ka mitmed Soome importöörid. Esmestel läbirääkimistel Soome valitsusringkondadega otsustati, et lähemal ajal alustatakse Berliinis läbirääkimisi Saksa-Soome kaubalepingu laiendamiseks.

Itaalia kroonprintsipaar külastab paavsti Vatikan, 5. 5. (ETA) (Reuter) Kuna Itaalia kuningapaar külastas möödunud detsembriku lõpul paavsti, siis Itaalia kroonprints ja kroonprintsess külastavad Püha Isa tulevat esmaspäeval. Seda külastäku, mida ei peeta puht vormiliku iseloomuga külastäguks, oodatakse suure huviga.

Kokkulepe Tientsini küsimuses Tokio, 5. 5. (ETA) (Reuter) Siinsel Briti suursaadikul Craigiel oli eile läbirääkimine Jaapani välisministri abi Taniga. Läbirääkimine kestis kaks tundi. „Niisiis-Niisišimbuni“ teatel on seejuures saavutatud alus kokkuleppeks Tientsini küsimuses asjas, eriti aga korra säilitamise ja hõbeda küsimustes. Lõpuks leht lisab, et mainitud küsimuste kohta kirjutatakse vormilikkult alla memorandumile Suur-Britannia, Prantsusmaa ja Jaapani poolt.

Prantsusmaa demobiliseerib 47- ja 48-aastased Pariis, 5. 5. (ETA) (Reuter) Prantsuse valitsus otsustas „Intransigent“ teatel demobiliseerida 47 ja 48 aasta vanused sõdurid. Lehe teatel kõik need sõdurid saabuvad oma perekondade juure juba suvistepühadeks.

Esimesed Inglise sõjavangid. Ootamatul rünnakul Lillehammerile Saksa sõdurid saavutasid esimese kontakti Briti sõjaväedega Norras. Pildil nieme sakslaste poolt neis võitlusis vangid võetud Inglise. Ülevõte on tehtud varsti pärast vangide võtmist, 23. aprillil.

Ettevaatusabinõusid Belgradis Belgrad, 5. 5. (ETA) (Reuter) Jugoslaavia õhukaitseamet avaldas laupäeval ringhäälingu kaudu Belgradit majoomanikele üleskutsu, et nad võtaksid tarvitusele teatavaid ettevaatusabinõusid. Praeguse korterite vahetamise ajajõrgu puhul hoitakse kergetähtsamat materjalide kaasa võtmise eest uutesse korteritesse. Ühtlasi üleskutses soovitati kõigile, kellel ei ole tingimata vajaline elada Belgradis, võtta endale korterid mujal. Üleskutsu võeti elanike poolt vastu rahulikult ja mõistlikult nõuandena praegustes olukordades.

USA-s kardetakse vaenulikkuse puhkemist Vahemeres New York, 5. 5. (ETA) (Reuter) USA reisisaadiku „Washingtoni“ sõit Itaaliasse viibis laupäeval kahe tunni võrra, et laev võiks pardale võtta veel kolm postikoti Washingtonist. Ametnikud seletasid, et need sisaldavad „tähtsat posti“. Laeva ürasõiduga viivitati ootamatu telefonikõne tagajärjel seni teadmata allikast Washingtonist. Reisisaadiku kapten Manning teatas, et ta on saanud salajasi korraldusi, milledest ta peab kinni pidama juhul, kui Vahemeres puhkevad vaenulikkuse ajal, mil aurik on teel.

Hispaania soovib säilitada erapoolest St. Jean de Luz, 5. 5. (ETA) (Reuter) Hispaania siseministri rõhutat oma memorandumis Hispaania konsullile St. Jean de Luzis (Prantsusmaal), et Hispaania soovib säilitada erapoolest. Memorandumis lükkatakse kategooriliselt ümber teatavad kuulused, nagu oleks Saksa sõjalennukid, mis lendasid üle Edela-Prantsusmaa, startinud Hispaaniast. Memorandumis lisatakse: Meie valitsuse huvides on nurja ajada iga katsed, mille eesmärgiks on Prantsuse-Hispaania suhte halvendamine — seda enam, et olulised põhused, mis on tingitud meie geograafilisest asenist, sunnivad Hispaaniat jääma erapooleteks praeguses Euroopa konfliktis.

Julgeoleku abinõud Constantzas Constantza, 5. 5. (ETA) (DNB) Constantza sadamavõimud on võtnud tarvitusele uusi julgeoleku abinõusid. Kõik sadamas asuvad laevad peavad plakatitega näitama, milliseid töid parajasti laeval teostatakse. Soovimatul isikul ei lubata tulla sadamapiirkonda. Selleks teostatakse valju isiku-kontrolli.

Rootsile pole esitatud nooti Stockholm, 5. 5. (ETA) (DNB) Rootsi telegraafiaagentuur avaldab järgmise ametliku teate: Prona Teabois on avaldanud „Ouvre'is“ artikli, mille järele Saksamaa olevat esitanud Rootsile ühes noodia väga kaugeleminemise nõudmis, mis puudutavat muuseumi Rootsi kaupade saatmist Saksamaale kuni sõja lõpuni, ja seda peamiselt krediidid peale, kui ka Saksamaa tollide ja tehnikute tegevust Rootsis, nimelt rauamaagi kaevandustes ja transportasjanduses. Stockholm autoriteetset poolt seletatakse, et puudub igasugune alus teatel, mille järele Saksamaa olevat esitanud Rootsile eelpoolnimetatud sisulise noodi.

Soome-Saksa kaubaleping laiendamisele Helsinki, 5. 5. (ETA) (DNB) Saksa riigipanga nõuniku Ludvigi ja saadiku Schnurre külastägu puhul andis Saksa saadik Helsingis vastuvõtu, millest teatatakse Soome-Saame kaubanduskoja liikmete võtsid osa ka mitmed Soome importöörid. Esmestel läbirääkimistel Soome valitsusringkondadega otsustati, et lähemal ajal alustatakse Berliinis läbirääkimisi Saksa-Soome kaubalepingu laiendamiseks.

Itaalia kroonprintsipaar külastab paavsti Vatikan, 5. 5. (ETA) (Reuter) Kuna Itaalia kuningapaar külastas möödunud detsembriku lõpul paavsti, siis Itaalia kroonprints ja kroonprintsess külastavad Püha Isa tulevat esmaspäeval. Seda külastäku, mida ei peeta puht vormiliku iseloomuga külastäguks, oodatakse suure huviga.

Kokkulepe Tientsini küsimuses Tokio, 5. 5. (ETA) (Reuter) Siinsel Briti suursaadikul Craigiel oli eile läbirääkimine Jaapani välisministri abi Taniga. Läbirääkimine kestis kaks tundi. „Niisiis-Niisišimbuni“ teatel on seejuures saavutatud alus kokkuleppeks Tientsini küsimuses asjas, eriti aga korra säilitamise ja hõbeda küsimustes. Lõpuks leht lisab, et mainitud küsimuste kohta kirjutatakse vormilikkult alla memorandumile Suur-Britannia, Prantsusmaa ja Jaapani poolt.

Prantsusmaa demobiliseerib 47- ja 48-aastased Pariis, 5. 5. (ETA) (Reuter) Prantsuse valitsus otsustas „Intransigent“ teatel demobiliseerida 47 ja 48 aasta vanused sõdurid. Lehe teatel kõik need sõdurid saabuvad oma perekondade juure juba suvistepühadeks.

Esimesed Inglise sõjavangid. Ootamatul rünnakul Lillehammerile Saksa sõdurid saavutasid esimese kontakti Briti sõjaväedega Norras. Pildil nieme sakslaste poolt neis võitlusis vangid võetud Inglise. Ülevõte on tehtud varsti pärast vangide võtmist, 23. aprillil.

Rootsile pole esitatud nooti Stockholm, 5. 5. (ETA) (DNB) Rootsi telegraafiaagentuur avaldab järgmise ametliku teate: Prona Teabois on avaldanud „Ouvre'is“ artikli, mille järele Saksamaa olevat esitanud Rootsile ühes noodia väga kaugeleminemise nõudmis, mis puudutavat muuseumi Rootsi kaupade saatmist Saksamaale kuni sõja lõpuni, ja seda peamiselt krediidid peale, kui ka Saksamaa tollide ja tehnikute tegevust Rootsis, nimelt rauamaagi kaevandustes ja transportasjanduses. Stockholm autoriteetset poolt seletatakse, et puudub igasugune alus teatel, mille järele Saksamaa olevat esitanud Rootsile eelpoolnimetatud sisulise noodi.

Soome-Saksa kaubaleping laiendamisele Helsinki, 5. 5. (ETA) (DNB) Saksa riigipanga nõuniku Ludvigi ja saadiku Schnurre külastägu puhul andis Saksa saadik Helsingis vastuvõtu, millest teatatakse Soome-Saame kaubanduskoja liikmete võtsid osa ka mitmed Soome importöörid. Esmestel läbirääkimistel Soome valitsusringkondadega otsustati, et lähemal ajal alustatakse Berliinis läbirääkimisi Saksa-Soome kaubalepingu laiendamiseks.

Itaalia kroonprintsipaar külastab paavsti Vatikan, 5. 5. (ETA) (Reuter) Kuna Itaalia kuningapaar külastas möödunud detsembriku lõpul paavsti, siis Itaalia kroonprints ja kroonprintsess külastavad Püha Isa tulevat esmaspäeval. Seda külastäku, mida ei peeta puht vormiliku iseloomuga külastäguks, oodatakse suure huviga.

Kokkulepe Tientsini küsimuses Tokio, 5. 5. (ETA) (Reuter) Siinsel Briti suursaadikul Craigiel oli eile läbirääkimine Jaapani välisministri abi Taniga. Läbirääkimine kestis kaks tundi. „Niisiis-Niisišimbuni“ teatel on seejuures saavutatud alus kokkuleppeks Tientsini küsimuses asjas, eriti aga korra säilitamise ja hõbeda küsimustes. Lõpuks leht lisab, et mainitud küsimuste kohta kirjutatakse vormilikkult alla memorandumile Suur-Britannia, Prantsusmaa ja Jaapani poolt.

Prantsusmaa demobiliseerib 47- ja 48-aastased Pariis, 5. 5. (ETA) (Reuter) Prantsuse valitsus otsustas „Intransigent“ teatel demobiliseerida 47 ja 48 aasta vanused sõdurid. Lehe teatel kõik need sõdurid saabuvad oma perekondade juure juba suvistepühadeks.

Esimesed Inglise sõjavangid. Ootamatul rünnakul Lillehammerile Saksa sõdurid saavutasid esimese kontakti Briti sõjaväedega Norras. Pildil nieme sakslaste poolt neis võitlusis vangid võetud Inglise. Ülevõte on tehtud varsti pärast vangide võtmist, 23. aprillil.

Napoleoni katsed korratakse

Rooma, 5. 5. (ETA) (Reuter) Välisminister krahv Ciano ajalehe „Telegrafo“ direktor Ansaldale ütles oma raadiokõnes Itaalia vägedele täna muuseumis: Napoleoni katsed tungida Inglismaale korratakse selles sõjas kindlasti ja peatselt Saksamaa poolt. Kunagi varem ei ole olukorrad, milles võideldakse praegust sõda, olnud nii soodsad ründajale. Kunagi varem ei ole tehnilised abinõud, mida omab Inglismaa vastane kontinendil, olnud nii täielikud.

Briti saadik Bulgaaria kuninga juures

Sofia, 5. 5. (ETA) (Reuter) Kuningas Boris võttis laupäeval vastu Briti suursaadiku Türgis Knatchbull-Hugesseni. Viimane oli saabunud Sofiasse, et eraviisiliselt külastada sinset Briti saadikut Rendelit.

Palve rahu eest

London, 5. 5. (ETA) (Reuter) Paavst jutustas täna pühapäeval messil, mis toimus Siena Püha Katarina kuulutamise puhul üheks Itaalia kaitsepihakuks. Paavsti jutlus anti edasi Itaalia ringhäälingu poolt ja selles ta ütles muuseumis: Tund on tulnud kõigile itaallastele, et paluda rahu eest nende päevade raskuste keskel.

Hispaania soovib säilitada erapoolest

St. Jean de Luz, 5. 5. (ETA) (Reuter) Hispaania siseministri rõhutat oma memorandumis Hispaania konsullile St. Jean de Luzis (Prantsusmaal), et Hispaania soovib säilitada erapoolest. Memorandumis lükkatakse kategooriliselt ümber teatavad kuulused, nagu oleks Saksa sõjalennukid, mis lendasid üle Edela-Prantsusmaa, startinud Hispaaniast. Memorandumis lisatakse: Meie valitsuse huvides on nurja ajada iga katsed, mille eesmärgiks on Prantsuse-Hispaania suhte halvendamine — seda enam, et olulised põhused, mis on tingitud meie geograafilisest asenist, sunnivad Hispaaniat jääma erapooleteks praeguses Euroopa konfliktis.

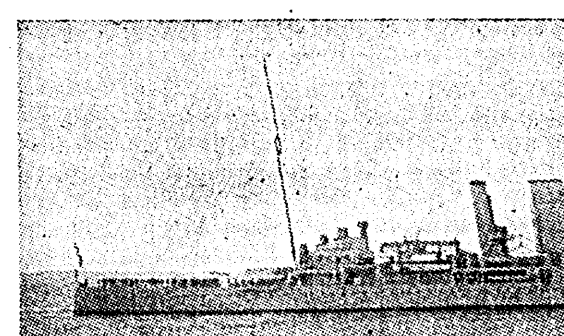
SAKSA SÕJATEADE

Norras tungivad sakslased edasi põhjale

Namsose ja Grongi piirkonnas asuvate Norra vägede juhataja teatab. Lennuväljal Andalsnesist kagu pool leiti 20 Briti põlenud lennukit põhja üks end. Poola hävitaja

Uputati „Yorki“-klassi kuuluv ristleja

Berliin, 5. 5. (ETA) (DNB) Sõjavägede ülemjuhatus teatab: Tugevad vaenlase väeosad on lennukite toetusel korduvalt rünnanud meie positsioone Narvikist põhja pool. Need rünnakud tõrjuti koostöös meie võitlusalustega tagasi. Steinkjerist meie väed on tungimas edasi põhja poole. Namsos ja Grong vallutati. Selles piirkonnas asuvate Norra vägede juhataja on tingimusteta alistunud. Leskasko lennukil, Andalsnesist kagu pool, leiti 20 Briti põlenud lennukit. Rõrose ja Tirsyli piirkonnas on käimas puhastusaktsioon. Õhujõud uputasid Namsose kohal 3. mail, nagu juba teatatu, ühe Inglise lahingulaeva, ühe raskeristleja ja ühe suure transportlaeva ja 4. mail kaks vaenlase kaubalaeva. Narviki kohal uputati üks endine Poola hävitaja.

Saksa sõjateade kõneleb „Yorki“-klassi kuuluva Briti ristleja uputamisest. Mainitud klassi ristlejad on suured 8250 tonni, kuna meeskond on 600-liikmeline. Pildil: ristleja „York“.

Üks meie lennuk oli kütteenaine puudusel sunnitud hädamaandumisele. Arvukad kerged mereväeüksused on 9. aprillist saadik olnud tegevuses väetranspordite ja varustuslaevade kindlustamisel teel Norrasse. Võitluses vaenlase allveelaevade vastu on 9. aprillist saadik hävitatud 23 allveelaeva. Vaatamata meie allveelaevade laialtulatulele kasutamisele Norra aktsioonid, katkati ka aprillis edukalt kaubandussõda Inglismaa vastu. Nüüd on uputatud kokku umbes 2.300.000 brt. vaenlase kaubalaeva

ja temale kasulikus teinistuses seisivad erapooleitud kaubalaeva. Norra okupeeritud sektoreis tegevdati rannakaitset uute kerge-, keskmis- ja raskelibrillide patareide ülesandamisega. Berliin, 5. 5. (ETA) (DNB) Namsosel tagasitõmbumisel on inglased kannud veel mõningaid raskeid kaotusi Saksa õhujõudude rünnakute tagajärjel. Reedel sai üks raskeristleja „Yorki“-klassis suurekallibrilise pommitamise ja süütsi põlema. Pärast mitmeid plahvatusi

sõjalaev vajas 30 minuti jooksul põhja. Üks hävitaja sai tabamuse keskmisekallibrilise pommitamisega.

Maailma põhjapoolseimal sõjarindel. Inglise sõdurid võitlevad Narviki lähedal.

Inglismaal nõutakse rahvuslikku Peab loodama tõeline sõjak

London, 5. 5. (ETA) (Reuter) Garvin kirjutab „Observeris“: Nüüd ja kohe meie peame ärkama selle sõja raudsetele tõdedele ja vaatama neile vastu kahekordse tahtega ja pingutustega. Meie nõuame kõigepealt kaht asja: Esiteks ülimalt pingutust üleolekuks õhus. Võttes arvesse Briti ja Prantsuse kohustuste laialdast ulatust, nõuab liitlaste ülesanne mitte vähem kui üleolekut õhus suhtega 2:1. Teiseks meie nõuame väikest sõjakabinetit, kes oleks vaiba ministereid rutiinist, kes pühendaks kogu oma energia sõja kõrgemaks juhtimiseks. Garvin lisab, et pole mingit liikumist Chamberlaini kui peaministri vastu isiklikult. Tema kohustuseks on rohkem muretseda aktiivsema valitsuse ja tõhusama süsteemi eest sõjaplaani arendamisel ja sõjapidamisel. Peab loodama tõelise sõjakabinetit, mis koosneks üksikuist sobivaist meestest, kes pühendavad kogu oma aja ja energia vaenlase kavatsuste läbinägemisele ja aktsioonile.

Oma nädalamärkmetes Garvin kirjutab: Meie nõuame uut rahvuslikku valitsust selle sõna täielikult lase sir Archibald Lloyd George'i

Churchill ei London, 5. 5. respondent, käsitled teisipäeval ja kolmasjutab muuseumis: Olu, mis tugevdavad John Simoni seletust lahkhelidid Norra kiustajate arvamise, korras Trondheimis, vust ei oleks kiituse valitsuse poolt. Churchill muutumise uue valitsuse juhikmete keskel maad põhjuseks, mille liitlastel, oli lihtsasti tusepolitika vastu S. Kul tuuakse ette küsist, siis alamdok, et edaspidi tuleb v ettevaatusabinõusid, olevat kaks päeva ilsem tulemus: Valt siliski muutuva, ku vad tahet valitsuse

London, 5. 5. (ETA) (Reuter) Briti admiralid nagu oleks up laev ja üks r ratsioonid tõe.

Hegre k Berliin, 5. 5. mägiväeosade p mäekindlus Heg vitseri ja 160 me Berliin, 5. 5. Briti ja Prantsus mine Namsoses detele õnnestunu selgitanud, et B Namsose ruumis tagasi tõmbumise jõudude kiire se duvalt häirinud vadele. Namsos väeos tingimus nüüd juba osa piirkonnas on v korduvalt võitlu eelpostide vahel. seejuures merejõ gavad vahele võ lastuvad väeosad tagasitõrjumisel luslennukeid, m vaenlase merejõ Lõuna- ja Kesk veel ainult puha

Pöge London, 5. 5. laeva saabus Põhja sa Norra ja Briti nansi ja lapsi.

LIITLASED TEATAVAD

Operatsioonid Norras jatkuvad

Norra peakorter on nüüd Põhja-Norras. Ümberpaigutamise operatsioonid, kus pannakse mängu kõik liitlaste jõud, jätkuvad vahejuhtumiteta

Norra ja Saksa ülemjuhataste vahel pole sõlmitud vaherahu

London, 5. 5. (ETA) (Reuter) Sõjaminister teatab: Narvikist ei ole teada midagi tähtsat. Operatsioonid jätkuvad. Vaenlase õhutegevus Narviki piirkonnas on olnud vähene.

Stokholm, 5. 5. (ETA) (Reuter) Norra telegraafiagentuur teatab, et Norra peakorter on nüüd Põhja-Norras ja Norra mobilisatsioon jääb kehtima.

Pariis, 5. 5. (ETA) (Havas) Seisukord Norras: Täna hommikul selatati Prantsuse hästiinformeeritud sõjaväeliste ringkonnast, et ümbergrupeerimise operatsioonid, kusjuures pannakse mängu kõik liitlaste jõud, jätkuvad Norras vahejuhtumiteta. Rõhutatatakse, et

Norra ja Saksa ülemjuhataste vahel pole sõlmitud mingit vaherahu.

Kui Kesk-Norras mõned Norra üksused olid sunnitud relvi maha panema, siis on olnud tegemist isoleeritud rühmadega, kellel oli kadunud igasugune vastupanuvõimalus. Narviki piirkonnas areneb seisukord soodsalt, vaatamata maastikulistele raskustele ja atmosfäärilistele tingimustele. Teatatakse, et elle ilmus üks Lõuna-Norra baasidest tulnud Saksa pommitlenk esmakordselt Narviki piirkonda ja pommitas väikest asulat Narvikist põhja pool.

NORRA VÄLIS- JA SÕJAMINISTER LONDONIS

Arutatakse küsimust, kuidas Norra võiks paremini abi saada. — Välisminister Koht sõidab ka Pariisi

London, 5. 5. (ETA) (Reuter) Norra välisminister Koht ja kaitseminister Ljungberg saabusid Norrast ühte Shoti sadamasse kuuldavasti Briti sõjalaeva pardal. Nende sõit hoiti salades ja sellest teatati alles pärast ministrite saabumist Londoni. Briti saadik Dormer oli Norra valitsust saatnud sellest ajast saadik, kui see lahkus Osloist. Londoni vaksalis oli neid valitsuse nimel vastu võtnud sir John Monck.

Välisminister Koht esines täna õhtul Londonis raadiokõnega. Ta ütles, et ta jääb Londoni mõneks päevaks arutama küsimust, kuidas Norra võiks

Saksa väed koosnevad viimaste teadete järel umbes 3.000 meest.

Esimene üksus, umbes 1.000 meest, on paigutatud pikki Rootsi viivat raudteed, kusjuures nende käes

parimini saada abi. Siit ma lähen Pariisi, kuid seal ma sõidan jälle koju võitlema. Kirjeldades sündmusi enne Saksa aktsiooni, Koht ütles: Mõlemad sõjavad pooled on korduvalt süüdistanud Norrat liiga valjus erapooletuses. See on parimaks tõenduseks, et meie erapooletus oli tõesti erapooletu. Koht avaldas arvamist, et Saksamaa aktsioon Norras oli kavatsatud ette. Lääneriigid on Norra vabastamise teinud oma auasjaks ja nad viivad selle läbi, lõpetas Norra välisminister.

London, 5. 5. (ETA) (Reuter) Norra välisminister Koht ja kaitseminister Ljungberg pidasid täna Norra saadikuga nõupidamisi saatkonnas, mis kestis mitu tundi. Kuuldavasti Norra ministrid külastavad homme välisminister lord Halifaxi ja võimalikult ka teisi Briti ministreid.

on sillas ja paljud tunnelid. 2.000 meest, kes moodustavad kahe rühma, asetsevad Narviki ümbruses, teatud rannikule. Nende positsioonid olid üpeval fõsiste pommitamise objektiks liitlaste maapatareide ja laevastiku suurte kahurite poolt.

Sõda Norras. Lumine maastik, suits silmapilril ja Saksa sõdurid, nüüd arenevad Norras.

Leedust saabus põllul

600 inimest, kelle hulgas 26 last. — Naisi vähe. põgenikud. — Järgmine eselon saabub

Valga, 5. 5. Täna hommikul kella ¼ paigu saabus raudteel Valka esimene eselon Leedu põllutöölisega. Valdavas enamuses olid saabunud vallalised, perekondi on teiste hulgas ainult kümme ja lapsi 26. Kokku tuli 602 leedulast. Seekordse saabuse hulgas oli naisi vähe, kusjuures meestööliste protsent ulatub 70%-le. Välispõllutöölise pere on koosseisult õige kirju. Rahvuselt on enamuses poolakad, kes moodunud sügise sõja eest kõrgesid Leetu. See tõttu nende viimaseks asukohaks oli Vilniuse maakond, kust nad ka värvati. Enamuses kodakondsused, kuna nad mitmesuguseil põhjusil pole veel saanud Leedu kodakondsust.

Turbateodang mitmekord

Labidaturba tootmisest ja säilitam

Ins. L. Kangro esines kõnega labidaturba tootmisest ja säilitamisest, milles kõneleja ütles muuseas: Tänavu on ette näha, et labidaturba toodangut mitmekordistatakse teiste puuduvate kütteainete tagavarade asendamiseks.

Labidaturba tootmist tuleb alata raba kuivemast kohast, kas magistraalkraavi või siis karjeeri kraavi juurest.

Karjeerist väljavisatud turbapüstit kantakse kas kätel, puust kanderamul või kärga kuivatusväljale, kuhu püstit harilikult asetatakse kuivama 5 või enam pätsiliste tuulerõukudena. Mõne aja kuivamise järele loetakse pätsid 25- ja veel hiljem 50-pätsilistesse tuulerõukudesse.

Labidaturba tootmisel tuleb peamiselt selle eest hoolitseda, et turvas saaks võimalikult kuiv.

Meie kliimatilistest tingimustes on võimalik aegas õhus turvas kuivatada ainult liihikest vega soojematel kuudel (mai, juuni ja juuli) ning seepärast peaksid labidaturba tootjad, peamiselt turbatööstused, turba tootmist korraldama nii, et soovitud turba kvantum oleks tingimata juba jaanipäevaks välja lõigatud.

Et labidaturvas omab suure niiskuse sisseimevõime, siis võib sageli tähele panna, et soojal kuudel hästi kuivatatud turvas ebaõige hoidmise tagajärjel on endasse ülemäära niiskust kogunud. Sellest tingituna nõuab kuiva labidaturba hoidmine suurt hoolt, mida hoitagu rabas turbatöökuse koha juure ehitatud künikes või aunades.

Turba küüni laad turbapüstit asetada põhjale ligemale neljale ja ülemistele künikemine intensiivsem kütides.

Kui ei ole kas põhjusel võimalik hoida ka edukalt. Aunode ehitamisel pätsid sooleeritaks kihiga rabapinnast.

Turbapüstit laad mised kihid ja süüdest ning ülemised

Valmisatund turba kaitsta pealispinda vitatav kasutada la

Ebat

Vasikas sündis Võlgese talu peidajate osalises, kuna nitas ebaloomulikuks olid kasvanud neeringu saba oli kogusutus eluvõimetuks

Lloyd George ründab valitsust

Norrassa saadetud kiiresti kokkulapitud ekspeditsioonivägi

London, 6. 5. (ETA) (Reuter) Lloyd George ründab „Sunday Pictorialis“ valitsuse talitusviisi sõjas. Norra fiasko, kirjutab Lloyd George, on üheks sellesarnaseks usumatu saatutute katsete seerias. Meie oleksime pidanud arvestama sakslaste kiiret vastulööki meie otsusele panna miine Norra territooriumale. Kui Saksa vastulööki tuli, meie olime täiesti ettevalmistamatud selle nurjaajamiseks. Meie saatsime Norrassa kiiresti kokkulapitud ekspeditsiooniväe, kellel puudus vajaline varustus. Tagajärjed olid vältimatud. Lloyd George jätkab: See on võimetuse haldamisvõime lugu. Rahvas on valmis igale ohvrile, kuid ta ei suuda saavutada võite, kui kõrgem juhatus ei ole mitte ainult puudulik, vaid ka nõrk ja mõtlematu. Ei või olla kahtlust seisukorra äärmises tõsiduses. Kabinetil ei ole õnnestunud midagi tõsiselt ette võtta. Nüüd on parlamendi asi võtta see olukord kätte käsi. Kui parlament ei tee seda, siis on ta süüdi rahva reetmises. Sõja juhtimine tuleb drastiiliselt ümber korraldada nii organisatsiooniliselt kui ka isikuliselt.

Norrast põgenetakse

Stokholm, 6. 5. (ETA) (DNB) „Aftonbladet“ teatab, et Gädde juures voolab üle piiri Norra põgenikke. Osa neist jääb Gädde, kuna ülejäänud toimetatakse Strömsundi ja Östersundi, kus Punane Rist võtab nad oma hoole alla. Suurima põgenike grupina on laupäeval tulnud üle piiri 25 autot põgenikega.

Inglaste pommit

Tartu-Tallinn males 32,5:27,5

Tartus on rida üllatusmehi. — Tallinlased esinesid nõrgalt

Tallinna ja Tartu vahel peeti eile päeval Tartus, Vanemuise kontsertsaalis, malemäng 60 laual. Väistlus lõppes üllatuslikult Tartu võiduga, punktide vahekorraga 32,5:27,5 Tartu eduks.

Tallinna meeskond sõitis välja täis endaväärtuse tunnet ja vaid mõned üksikud hoitavad häiled leidisid, et asi võib minna ka viltu. Pettumus oli muidugi suur, kui varsti pärast esimest paarikümne partiid Tartu asus juhtimisele ja säilitas selle kuni lõpuni. Tartu võit näitas, et Tallinnal tuleb end tõsiselt kokku võtta, et järgneval juhul väärilalt revanšeerida.

Tallinna võistlejad olid rivistatud tugevusjärjekorras, Tartu maletajad seevastu rivistati tugevusjärjekorras ainult kuni 16. lauan ja ülejäänud 45 meest mängisid kohadel, mille neile loos ette määras. Nii tuli, et Tallinna üsna viimisel mehel oli vastaseks tugev malekahur ja kõrgel laual seisval mehel võrdlemisi vähevilunud vastane.

Matši algus oli Tallinnale lootust andev, nii nagu see teistigi ollagi ei võinud. Jälgides punktide seisut oli: 4,5:2,5 Tallinna kasuks, edasi 10,5:9,5 Tallinna heaks ja siis varsti asus Tartu juhtima 11,5:10,5. Edasised punktideisid olid (kogu aeg ikka Tartu eduks): 10,5:12,5, 11:14, 14:17, 16,5:20,5, 17:22 — Tartul juba 5-punktiline edu — 18:26 (Tartul 8 punkti edu; polnud juba enam kahtlust, et Tartu võidab matši).

Pärast seda, kui Tartu oli juba saavutanud 8-punktilise ülekaalu ja näis juba karta olnud Tartu masendavat võitu, hakkasid Tallinna maletajad näitama energiat: tallinlased võitsid järjekorras 4 partiid ja viisid seisut 22:27 peale. Ent oli juba hilja päästa kaotust.

Tartu esimesel laual võistles mag. F. Kibbermann viigiga meister Friedemann vastu viis Tartu punktide kogusumma 30 punktile, millega oli Tartule kindlustatud vähemalt matši viik. Pärast seda kui meistri kand. Rud. Pruun oli hülljanud oma vastase Jõe viigipakkumise ja lõpuks isegi kaotas, oli selge Tartu võit, sest Tartul oli juba 31 punkti 60 võimalikust. Lõppeis jäi 32,5 punkti 27,5 punkti vastu Tartu eduks.

Esimestel laudadel olid tulemused: (esimesena on mainitud Tallinna maletaja): m. Friedemann viigistas Kibbermanniga, m. Türr viigistas Uulbergiga, m. kand. Rud. Pruun tahtest tingimata võita, kaotas Jõe, m. kand. Rich. Pruun viigistas D. Vooremaaga, Sappberg viigistas Kergega, Rajavee viigistas Siloviga, Rosenfeld viigistas Staubiga, Laasi viigistas Rootsiaga, Kärdi võitis Lohki, Rootare võitis Vene, Veldemaa võitis Oldekopi, A. Friedemann võitis Kõrvald.

Maletajatevägi võistlusruus.

demann võitis-kaotas Gobovitsile. Ojari võitis Kleini, Päsöke viigistas 12-aastase koolilõplase Randviiriga, Utuste viigistas Lepikuga, Elango võitis Pravidini, Ploom viigistas Kūgaga, Kässer võitis Orava jne.

Esimesed 8 lauda Tallinna poolt ei seisnud ülesande kõrgusel, sest olis ametlikult vähemalt klass kõrgemal vastases, oleks pidanud igal korral võitma Tallinna mees. Selle asemel, et Tallinna elitiiklassi mängis 3,5 endi kahjuks, oleks tulemus võinud väga hästi olla 6:2 eliitklassi kasuks — milleks olekski olnud käes Tallinna võit 30,5:29,5. Peateene Tallinna kaotuses on siiski Tallinna sahal: 17 viimast meest saavutasid ainult 3,5 punkti!

Igal juhul malehuvi ei kannata Tallinna kaotuse läbi, asi muutub sportlikult huvitavamaks, kui ei ole ette juba selge, kes võidab.

Prof. H. Kruus

Esti Kirjanduse Seltsi uueks esimeheks Eesti Kirjanduse Seltsi laupäevasel juhatusel koosolekul jagas seltsi uus juhatus oma ametid. Seltsi uueks esimeheks valiti prof. H. Kruus, kuna senine esimees kirjnik F. Tuglas keeldus tervislikel põhjusil ja oma töö huvides esimese olema.

Viimaseid telegramme täna hommikul

LIITLASED EI NÄINUD ETTE SAKSA SAMMU

Õhubaaside puudumine oli liitlaste tagasitõmbumise põhjuseks. Liitlaste vägede varustuse ja relvastuse maalesaamist takistati tõsiselt

London, 6. 5. (ETA) Reuteri teatel on nüüd võimalik kirjeldada täpsemalt ekspeditsiooni Lõuna-Norrassa: Loo eellugu ulatub aega enne Soome sõda, mil oli ilmne, et Saksamaa oli muutumas üha rahutumaks rauamaagi saamise pärast Rootsi. Kavatsed ekspeditsioonikorpus Soome, mis koosnes umbes 100.000 mehest, ei olnud veel tegelikult laiali saadetud, kui algas sakslaste aktsioon Norras. Kuid mõned väeosad, nende hulgas õhutõrjeks, olid saadetud Prantsusmaale. Loodeti, et osutus võimalikuks ette jõuda igasugusele Saksa aktsioonile Norra ja Rootsi vastu, Trondheim, Stavanger ja Narvik. Kuid see võis olla mõeldav ainult siis, kui Norra oleks nõudnud meie abi. Arvestati, et Saksamaa võib minna Oslasse ja Bergenit, ja okupeerida lõunapoolseid õhubaasid. Kuid üldiselt ei mõeldud, et Saksamaa võiks alustada operatsioone Trondheimist põhja poole. Ent

vastane teotses välguküürusega ja okupeeris Bergenit, Narviki ja Stavangeri.

Liitlastel ei olnud õnnestunud ette näha Saksa sammu, kuid oli ilmne, et midagi tuli teha norralaste julgustamiseks. Samuti oli lihtne määrata soovitav, et meie saaksime endi kätte Narviki enne Saksa jõudude konsolideerumist. Norra koheseks abistamiseks olid kõige kättesaadavamad territoriaalarmee üksused. Territoriaalarmeesed, kes kuulusid 49 diviisi, moodustasid meie eelva esimestel maabumistel ja nende kohuseks oli moodustada sillapid, millega kaudu oleksid võinud minna Norrassa rikked reineritud ja kogunud väed. Territoriaalarmeesed maabusid vastupanu leidmata. Neid ei pommitatud isegi

Brigaadidülem Phillips tungis edasi, kuid sakslased, kes kasutasid oma laevu Trondheimi fjordis, ründasid teda tiivalt ja lõikasid ära mõned meie kaugemale tunginud väeosad.

Siiski võitlesid territoriaalarmeesed hästi ja okupeerisid katvad positsioonid, millega taga Prantsuse väed võisid maanduda. Meie väed, kes maabusid Andalsnesis brigaadidülema Morgani juhatusel, ei leidnud esialgu ees suuri raskusi. Norralastelt saadi tungiv abipalve ja vägesid saadeti Lillehammeri. Kui brigaadidülem Morgan oli abistamas norralasi, saabusid regulaarsed väed kindral Pageti juhatusel, kes samuti astusid ühendusse norralasiga. Kaks nädalat need väed võitlesid ülekaalukate vastase jõudude vastu. Kui lõpuks peeti vajalikuks evakueerida Kesk-Norra, siis nad petisid tiilikult sakslasi ja teostasid tagasitõmbumise kaotusteta. Meie vägesid takistati tõsiselt varustuse ja relvastuse maale toimetamisel. Niipea kui meie laevad saabusid fjordidesse, pommitati neid lakkamatult Saksa lennukite poolt.

Oli vältimatu, et mõned materjalid hävitati. Näiteks lasti osa prantslaste varustust ja sõjamoona õhku varsti pärast nende maale toimetamist Namsoses. Üksainus õhubaas Kesk-Norras, kust liitlased oleksid võinud opereerida hävituslennukitega, oleks muutunud asjade seisukorda. Õhubaaside puudus oli kahtlemata liitlaste tagasitõmbumise põhjuseks. Lõuna-Norras võideldud liitlaste vägede arv oli tunduvalt väiksem kui seda üldiselt kujuteldi.

Oli vältimatu, et mõned materjalid hävitati. Näiteks lasti osa prantslaste varustust ja sõjamoona õhku varsti pärast nende maale toimetamist Namsoses. Üksainus õhubaas Kesk-Norras, kust liitlased oleksid võinud opereerida hävituslennukitega, oleks muutunud asjade seisukorda. Õhubaaside puudus oli kahtlemata liitlaste tagasitõmbumise põhjuseks. Lõuna-Norras võideldud liitlaste vägede arv oli tunduvalt väiksem kui seda üldiselt kujuteldi.

Norra sõdur ja vabatahtlik seisavad valveposiil „kuskil Norras“.

Omakaitse suur-aktsioon algab

HOMME „OMAKAITSE SIHTKAPITALI“ KOMITEE ESIMENE KOOSOLEK. — KOMITEESSE KUULUB 49 ISIKUT AMETKOHA JÄRELE JA 41 SUUREMA ORGANISATSIOONI ESINDAJAT

Omakaitse sihtkapitali komitee esimene koosolek peetakse teisipäeval, 7. mail, kell 12 kaitseliidu Tallinna maleva ruumes. Koosoleku kutsed on kõigile liikmetele välja saadetud.

Omakaitse sihtkapitali komitee liikmeteks on kõik endised allveelaevastiku sihtkapitali komitee liikmed, kuid peale nende veel rida uusi ametisikuid ja organisatsioonide — seega on sellele ideelisele organisatsioonile

tõlmutatud kaasa laiad rahvahulgad. Komitee koosseisu kuulub 49 isikut ametikoha järgi ja 41 suurema organisatsiooni esindajat.

Nii on paljud komitee liikmeteks: praeguse kaitseliidu esikõrge „Omakaitse“ organisator ja kontradmiraal J. Piip, kaitseliidu ülem, kaitseliidu peastaabi ülem, veeteedetailuse dir., raudeedetailuse dir., maavanemad, linnapead ja linnavanemad ning sõjaministeriumi, majandusministeriumi, sõjavägede staabi, rätionaliseerimise komitee, põllutöökoja, kaubandus-tööstuskoja, tööliskoja, õpetajatekoja, majanduskoja, kodumajanduskoja, Tallinna pankade ühingu, Vabaduse Risti vendade ühenduse keskkohatuse, vabariigi ohvitseride keskkogu, eraettevõtete ametnikkude koja, Tartu ülikooli üli-

õpilaskonna, Tallinna tehnikülikooli üliõpilaskonna, vabariigi ohvitseride keskkogu, Eesti ajakirjanike liidu, tuleõhujärgi, haridusministeriumi noorsoo ja vahhariduse osakonna, naiskodumajade keskkohatuse, Eesti naisliidu, Eesti maanaisete keskseltsi, ühistegeliste naisringide keskkohatuse, Eesti tarbijate keskkohatuse, üleriikliku kaupmeeste seltside keskkohatuse, Eestimaa vabrikantide ühise, ülemäärise maaosade ühenduse, noortekaste, kodutähtede, Eesti skautide maleva peastaabi, Eesti ühistegelise liidu, kartuliühingute liidu, Eesti laevaomanikkude ühise, Eesti laevajuhatajate seltsi, Väli-Eesti ühingu, riigi- ja omavalitsusteenijate keskkohatuse, kindlustusliidu ühingu, piimatööstuse keskkohatuse, „Võiteksport“, Eesti lihaekspordi ühingu ja linnasaaduste tootjate ja müügiühingute keskkohatuse „Eesti Munaekspord“ esindajad.

Nagu komitee koosseisust näha, on sinna paljud ka kõik masavanemad, linnapead ja -vanemad, kes kordkora järele kutsutakse veel üleriikliselt organiseeritavate toimkondade ja toimkondade juhatajate esimeesteks. Organisatsioonid on õigus võlvida oma esindajad komitee koosseisu kolmeks kalendriaastaks. Komitee esimese koosoleku päevakorras on: Informatsioon „Omakaitse sihtkapitali“ asutamise kohta, valimised põhikirja järele, tegevuskava, eelarve ja kodukorra kinnitamine. Valimisele kuuluvad: 1) komitee esimees, 2) abiesimees, sekretär ja abisekretär 3 aastaks, 2) sihtkapitali juhatus, esimees, 2 abiesimeest ja 5 liiget — kõik üheks aastaks. Samuti

valitakse komitee liikmete hulgast üheks aastaks 3-liikmeline revisjonikomisjon.

Peale peakoosolekut algab sihtkapitali juhatus kohe üleriikliselt toimkondade, abitoimkondade ja kogumispunktid kaudu jäätmete kogumiseks.

Nagu juba varem teatatud, tahetakse esmajoones koguda vanametalle, paberit, kalte, konte ja kummit — seega neid jäätmeid, mis meie tööstustele praegu kõige vajalikumad.

Kuna linnades on praegu käsil hooivide ja prügi-kastide kordasendmine, siis oleks soovivat, et linnamajades seataks prügiastide asemele jaotustega vastavad jäätmete kogumiskastid, kuhu majaelanikud oma jäätmeid paigutaksid juba sorteeritult, s. t. metallid eraldi, kaitsud, kendid ja paber jne. igaks eraldi jaotusse. Jäätmete äravedu kogumiskastidest korraldavad kohalikkude toimkondade juhatused.

Jäätmete kogumise aktsioonile peaksid aitama kaasa kõik organisatsioonid ja eriti suurt abi loodetakse sellele üritusele noorsoo ja perenaiste organisatsioonidelt.

Kuna sisetulek jäätmete realiseerimiseks läheb üldkasulikuks otstarbeks, meie vabatahtlikule sõjaväelisele organisatsioonile — kaitseliidule — tankitorje relvade soetamiseks, avaneb siin kõigil kodanikel võimalus riigikaitsele kaasaaitamiseks ilma otseste kulutusteta.

Klassiloterii teadaanne

Riigi 10. klassiloterii II klassi

voitude väljamaksmine

algab keskmüügikohas 7. mail ja teistes müügikohtades 8. mail

Piletite vahetamine

algab samal ajal ja kestab 23. maini

Riigi rahaliste loteriide direktor

Öökülmad lakkasid

Hoog- ja äikesevihma võimalusi

Praegu oodatakse vihma nii maal kui ka linnas. Eelseisval nädalal on mõnevõrra väijavaateid vihma saamiseks ja niiskuse suurenemiseks. Tartu ülikooli sünoodik J. K. Ukk küsitles nädala algul, millal meile ennustades, märkis, et tugev kõrgrõhk-kond, mis võimutseb juba aprilli teisest poolest alates Põhja-Euroopas ja seega ka Balti riikest, on hakanud aeglaselt taanduma ja suunduma ida poole. Selle kõrgrõhk-konna mõjul välisesil meil veel läinudki nädalal kuivad ja päikesepaistelised ilmad. Nädala keskpaiga tuulte nõrgenedes paisus püikes mõju nii tunduvalt, et 1. mail tekkis ilmastiku pööre ja kohati püsivalt suurenenud tuisu juba üle 15 kraadi piires. Soojenemine on juba niikaugele arenenud, et ööl vastu pühapäeva ka öine temperatuur kõigjal tuisu üle nulli ja kohati isegi kuni 7 kraadini. Öise temperatuuri tõusu on märgata pidevalt, ja võib ütelda, et esialgu näivad öökülmad täiesti kadunud olevat.

Muidugi üksikult harvadel juhtumitel võib veel ehk edaspidi öökülma ette tulla. Et tülkoonalme tegevus Lõuna- ja Lääne-Euroopas ning Atlandil piisib endiselt elavana, siis on loota käesoleval nädalal üldiselt niiskuse suurenemist. On loota, et madalrõhk-konnad hakkavad nihkuma ja lalenema senisest rohkem ka põhja poole, kusjuures nad ühtlasi peaksid riivama ka Lääne-meremaid. Selle tagajärjel, võibolla juba tänasest alates, on meil loota püsivalt suurenenud tuisu ühtlasi hoog- ja äikesevihma de tekkimist ja saagemist. Seejuures püsivalt suurenenud tuisu võib paari kraadi võrra langeda, kuid öine temperatuur veelgi tõusta. Lõunavihma esialgu ei ole ette näha. Misjuures tuisu, siis need näivad eelseisval nädalal kõvenevat. Merel võivad nad paisuda kohati kõvadeks juba teisipäeval. Tuuled puhuvad esialgu idakaartest pöördumiseks lõuna poole.

C. R. Jakobsonile mälestusmärk

Rahvusliku suurmehe mälestuse jäädvustamine on jäänud unarusse

Viljandi, 5. 5. Täna peeti Viljandi põllumeeste seltsi korralne peakoosolek, kus läbirääkimiste all tõsteti üles meie rahvusliku suurmehe C. R. Jakobsoni mälestuse jäädvustamise küsimus. Sel puhul võttis sõna kindral J. Soots, kes ütles, et iseseisvuse-aastate kestel on meil püstitatud mälestusmärke paljudele nimekatele minevikusaastastele, kuid C. R. Jakobsoni mälestuse jäädvustamine on jäänud kuidagi unarusse. Meie seltskonnal oleks ilmi aeg lanustada seda võlga. Sama küsimust käsitles põllumeeste seltsi esimees Viljandi maavanem M. Hansen,

tähenades, et seltsi juhatus on korduvalt kaalunud C. R. Jakobsoni mälestuse jäädvustamist, seni aga ei ole suudetud otsustada mälestusmärgi asukoha küsimust. On avaldatud arvamist, et monument tuleks püstitada kas Viljandi kesklinna asetses lasteparki või Viljandi haridusliidu koolide üele. Põllumeeste seltsi juure on loodud C. R. Jakobsoni mälestusmärgi fond, kuhu on seni kogunenud 500 kr. Lõpuks asuti seisukohale, et mälestusmärk peaks püstitatama Viljandisse juba lähemal ajal, mis suunas otsustati jatkata eeltoitu.

ERKKI REIJONEN Ta oli Soome esimeseks saadikuks Eestis

Erkki Reijonen sündis 1869 a. Nurmekül, Soomes. Pärast ülikooli lõpetamist liitus ta selle soome noorsooorganisatsiooniga, mis oli kogunenud tolle-aegse „Päivälehti“ (nüüd Helsingin Sanomat) ümber ja mis moodustas noorsooimeerakonna. „Päivälehti“ toimetajaks oli ta a. 1891—98, siirdudes pärast seda majandusala, Soome Rahvuspank ja Tampere kontori juhatajaks ja hiljem Tampere puuvillatehaste teenistusse, kus ta töötas kuni 1916. aastani. Pärast seda tegutses ta veel paaril riisilises ettevõttes. Soome iseseisvuse järele a. 1919 määrati Erkki Reijonen Soome saadikuks Tallinna, kus ta vana Eesti keele ja Eesti olude tundjana töötas kuni 1923. a. Tallinnast viidi Reijonen üle Soome välisministeri teenistusse, kuhu ta jäi kuni pensionile minemini. Oma otsuse töö kõrval määras Reijonen kuuluse liikmena kui ka esimehena paljude organisatsioonide juhatusse. Noorusest saadik harrastas ta rahva- ja keeleteaduslike uurimusi, avaldades mitmeid töid neil aladel.

Valamo mungad asutavad uue kloostri

Soovivad mõnd saart Saima järves. Valamo klooster jäi teatavasti Soome-Vene sõja-piirkonda. Ja mungad pidid otsima enestele uue kodus. Nad evakueerusid Soome sisemaale, ja loodi teatati isegi nende soovist siirduda Petskri kloostri- risse „Suomen Sosialidemokraatti“ toob jutujärgi- senise kloostriülemä Haritonija, kes oli sõitnud neil päevil Helsingisse, et pidada seal ametivõimudele läbirääkimisi uue kloostri asutamise üle. Kloostriülem Hariton tähendas, et munkadel ei ole olnud kavatsust Soomest lahkuda. Petskri kloostri poolt olevat küll esitatud pakkimine sinna asumise kohta, samasuguseid pakkimisi on tulnud Lätist ja Leedust, kuid mungad soovivad jääda Soome, mis neile on aastakümnete kestes saanud uueks kodumaaks. Nad loodavad, et Soome valitsus võiks neile määrata paiga, kuhu nad omapoolt püstitavad uue Valamo. Meelsalmini asuksid nad kuhugi eraldatud saarele Saima järves, kus leidub küllaldaselt viljelemis- ja metsamaad. Nad tähendavad, et kui neile antakse võimalus asutada uus Valamo, on see välismaalgi heaks tunnustuseks Soome vabameelsusest ja salivõimude võrdsustest suutes. Valamo munki on kaaku 240 hinge, neist 75% üle 60 eluaasta. Evakueerimise kestes oli suurad neil mungad. Oma kloostri tähtsamad aarded, raamatukogu ja arhiivi haruldused on mungad suutnud sõja eest päästa.

Omavalitsus on demokraatliku riigi algrakuke

Tartu Linnateenijate Ühingu juubelpäeval

Tartu Linnateenijate Ühingu pühitses laupäeval oma 20. aastapäeva. Sel puhul korraldati laupäeva õhtul kell 8 linnavolikogu saalis raekojas pidulik aktus, millest rohkemist linnateenijaid ja kutsutud külalisi osavõttis. Aktuse avas Tartu Linnateenijate Ühingu esimees F. Kruus, märkides muuhulgas, et Tartu Linnateenijate Ühingu esimesel selleaastasel ühinguil Eestis ja seega linnateenijate organisatsioonide keskel pioneerorganisatsiooniks. Ta tervitas kõiki aktusest osavõtvaid, eriti aga välisminister prof. A. Piipu, kes teatavasti on ka Tartu linnavolinik.

Pärast orkestritettekannet sai aktusekõneks oma välisminister prof. A. Piip, kes rõhutas, et oma-valitsus on iga demokraatliku riigi algrakuke. Oma-valitsuste suurte ülesannete täitmine sõltub esijoo- nese kiilalt viimast ja ajatundlikkusest ja oma üles- annetele andunud omavalitsuste teenijakonnast. Järgnevalt peatus minister ligemalt meie praeguse poliitilise ja majandusliku olukorra juures.

Välisministri kõne võeti vastu kiiduvõrdustega. Tervitusi ütlesid ühinguile kõigepealt Tartu linna- pea dr. R. Sinka, siis Eesti Omavalitsusteenijate Liidu nimel R. Mark, Tallinna Linnamäetnike Ühingu sümboolsed tervitused andis esimese E. Si- buul. Tervitusi ütles ka Rakvere Linnateenijate Ühingu esindaja ja lõpuks Tartu linna revisjonikomisjoni esimees V. Tamman. Rohkesti oli saabu- nud tervitusi ka kirjatelt, teiste seas Tallinna ülemlinnapealt A. Tõnissonilt. Aktus lõppes ühingu abiesimehe K. Peda lõppsõnadega ja hümniga.

Uus loodusteaduse doktor Mag. A. Vaga kaitseb oma doktorivältekirja

Matemaatika-loodus- teaduskonnakogu avalik promootsioonikomis- joni koosolekul 8. mail kell 12 päeval ülikooli aulas kaitseb botaanika- instituudi instruktor- assistent mag. zool. Aug. Vaga oma dok- tori-vältekirja teemal: „Fitotsöömoloogia põhi- küsimusi“. Ametlikeks oponentideks on profes- sorid T. Lippmaa, J. Piiper ja A. Tamme- kann. Uus loodusteaduse doktor A. Vaga on sünd- inud 15. märtsil 1893. a. Kehras Harjumaal. Lõpetas gümnaasiumi Tallinnas 1913. a. Sama aasta sügisel astus Tartu ülikooli füüsika-matemaatika- teaduskonna loodusteaduse osakonda. Lõpetas üli- kooli magistri-kraadiga 1923. a. Kuni 1931. aas- tani töötas A. Vaga keskkooliõpetajana Tartus ja sellest ajast alates on ta assistentiks Tartu ülikooli botaanika-instituudis. On avaldanud mõned botaa- nika õpperaamatud keskkoolidele.

Vaja kiirendada oraste kasvu

Taimekaitseteade laupäeval, 4. mail 1940. a. Tallorased on vaatamata erakordselt külmale ja pikale talvele kõigjal talitunud hästi. Olguigi, et orased läinud sügisel jäid üldiselt nõrgaks, on nad lume all väljudes kõikjal heas seisukorras. Kahju- likult on orastele mõjunud aga Lõuna-Eestis kohati viimased öökülmad ja kuivad tuulised ilmad, kuiva- tades ülemised lehed ja kõrgematel kohtadel isegi juured. Nisurased, kui nõrgamad, kannatavad kui- rendamiseks tuleb anda lämmastikväetist vastas- tavaliselt 150—200 kg lubjamoonsalpeetrit või lubi- salpeetrit ha kohta. Lämmastikväetist on soovivat küllida kahes osas, alguses 50—60 kg lubjamoonsal- peetrit ha kohta ja hiljem veel 100—150 kg lubi- salpeetrit ha-le.

Kuna tänava mullapinna niiskuse tagavarad on piiratud, võetagu kohe ette põldude libistamine või äestamine, kus seda seni ei ole veel tehtud.

Plommimata nahad toovad protokoll

Politsei leidis Rakverest kroonnahavabrikust 106 metsloomnahka, millel puudusid plommid. Politsei poolt Rakveres 1. Eesti kroonnahavabri- kuse teostatud kontrollimisel selgus, et vabrikus oli parkimiseks ja ümbertõstmiseks vastu võetud 106 kasuliku jahilooma nahka, millel puudusid vastas- tavates seadustes ja määrustes ettenähtud plom- mid. Osa nahku oli juba ümbertõetatud kas karus- või kroonnahaks. Nahad olid kokku toodud üle riigi mitmest kohast, nagu Rakverest, Tapalt, Tali- linnast, Põltsamaalt, Viljandist, Haapsalust, Piilist- verest, Akstist, Rõngust jne. Neil pidanuks olema küljes laskmiskoha metsalooma poolt väljaantud plommid, mida saab võtta hiljemalt 9 päeva pärast ühe või teise jahilooma lubatud laskmisaja amet- likku lõppu. Nüüd aga alustas politsei uuritus- vabrikoomaniku ja vastuvõtukohtade pidajate vastas- tusele võtmiseks plommimata nahkade hoidmises ja ümbertõstmises.

HARKUS TULEB TULETÖRJE BRIGAADIPÄEV

Harjumaa tuletõrje tegevus arvudes

Nõmme naistuletõrjad oma mootorpritsiga ja paraadmarsil.

Eile peeti Nõmme kino Endla ruumides Harju- maa tuletõrje-brigaadi tuletõrjekäsu pealiku nõupidamine, millest oodatud 300 asemel võttis osa ainult umbes 100 pealikut, eesotsas brigadipealiku A. Sorgi ja divisjonipealikutega. Nõupidamisel viibis ka Tallinna-Harju prefekt N. Reimo ja Nõmme põldekomissar E. Jaanson. Pealiku tegevustekstid tekkisid maal alanud kiire põlde. „Avasõna märkis pealik A. Sorgi, et brigadi läinudastase tegevusega nii välja õppe kui ka tegeli- ku tuletõrjetöö suhtes võib jääda kõigilt rahule. Ka oli üksuste vaheline koostöö laitmatu. Divisjonipealiku aruanetest nähtub, et Nõmme divisjoni piirkonnas oli läinud aastal üldse 28 tulekahju, nendest suuremad 7, väiksemaid 9, tahmapõlemisi 3 ja metsatulekahju- sid 9. Põhjusteta alarmeeriti tuletõrje 16 korda. Välis- poolse piirkonda eooritati väljasoite 3 — Sauele, Kernu ja Kella. Divisjonile muretseti aasta jooksul juure moodne autoprits, 2 mootorpritsi, 100 gaasi- torbikut, 10 gaasikindlat üllkonda ja 1000 meetrit voolikuid. Linnauurbruse divisjoni piirkonnas oli 30 tulekahju — 14 suurt ja 16 väikemat. Kustutus- töödel käis 545 meest ja 48 naist 38 pritsiga. Met- sapõlemisi käis kustutamasa 324 meest ja 17 naist 11 pritsiga. Divisjon on varustatud 4 mootor- ja 60 käsipritsiga ning 92 hüdropuldiga. Tuletõrje kä- sutuses on 3 autot. Divisjon koosseisu kuulub

1652 meest, 286 naist ja 37 noort. Ühes staabi- koosseisuga ulatub tegevusetõrjajate arv 1898 isiku- ni. Jõel ähtrme-Raasiku divisjoni piirkon- nas oli 5 tulekahju ja 13 metsapõlemist. Varustu- seks on 13 mootor- ja 55 käsipritsi, ning 36 hüdro- puldi. Tegevusetõrjajate arv on 2477, kusjuures uusi tuletõrjajaid tuleb järjest juure. Kella divisjoni piirkonnas oli 16 tuleõn- netust, nendest 1 suur, 2 keskmist ja 6 väiksemat tulekahju ja 7 metsapõle- mist. Kustutusöödel said kergeid vigastusi kaks tuletõrjajat. Divisjon on varustatud 6 mootor- ja 46 käsipritsiga, ning 44 hüdropuldiga. Voolikuid on 4260 m. Tuletõrjajaid on divisjonis 1948. Aasta kestes on asutatud 5 uut veevõtukohta. Divisjon pealik rõhutas, et kõik aasta kestes juhtunud tuleõnnetused olid tingitud inimeste ettevaatama- tusest. Rapla divisjoni piirkonnas oli aasta kestes 3 vähemat tuleõnnetust ja välispoolse piirkonda sõit- sis tuletõrje välja 2 korda. Divisjonil on 1 auto, 5 mootor- ja 63 käsipritsi. Liikmeskonda kuulub 1870 meest ja 183 naist. Harjumaa tuletõrje brigadiipäev otsustati sel aastal pidada 11. augustil Harkus. Pärast nõupidamist toimus Nõmme linna turu- platal Nõmme divisjoni manööver, kus eriti tub- lilt esinesid Nõmme naistuletõrjad.

Narvas avati haigla Uued haiglad ka Rakverre ja Järvamaale

Narva, 5. 5. Täna kell 1/3 p. l. toimus Narva linna uue haigla avamine, millest vabariigi valit- suse esindajana võttis osa sotsiaalminister O. Kask. Minister saabus Narva koos tervishoiu valitsuse inspektori Reintaliga. Kohale saabu- sid ka Viru maavanem ja Rakvere linnapea. Jaamas võtsid külalised vastu Narva linnapea Haansing, sõjaväe ringkonna ülem kol. Koern, prefekt Ruus j. t. Avatallituse vaimliku talituse mõlema usu kombe kohaselt pidasid õpetaja E. Kivistõ ja preester S. Raud. Sellejärele avas aktuse linnapea J. Hansing, kes andis ülevaate Narva linna haiglate olukorrast ja uue haigla ehitam- sest. Uus haigla koos sisetusega on läinud maksma 150.000 kr., millest vabariigi valitsus on annud toetusena 110.000 kr. Sellejärele esines kõnega sotsiaalminister O. Kask, üteldes, et avamispäev pole märkimisväärne mitte üksi Narva linnale ja Virumaa, vaid kogu Eestile. Kreenholmi suure haigla kasutamisele võtmisega on jõutud suur samm edasi rahva

tervishoiu alal. Narva haiglaküsimus kerkis vabariigi valitsuses päevakorrale juba mõni aasta tgaal. Algul oli kavatsus ehitada Narva täiesti uue haigla, millest aga loobuti. Kuna Virumaa põlevkiivitõustused tunduvad on laienunud, tekkis vajadus soetada suurem haigla, mis rahuldaks ka kaevandusrajooni. Nüüd on Narvas suurimad, avaramad ja õhurikamad haiglad Eestis. Minister märkis veel, et Rakvere ja Järvamaa haiglaküsimus tuleb lahendamisele veel eel- oleval sügisel. Ühtlasi tervitas kõneleja Narva linna vabariigi presidendit, peaministri ja valitsuse poolt. Oli saabunud rohkesti telegramme, teiste seas siseminister A. Jürimalt, linnade- liidult j. t. Lõppsõna ütles Narva linnapea, läkitades ühtlasi Narva linna ja koostööjate nimel tervitustelegram- mi vabariigi presidendile. Aktusele oli kogunenud inimesi 1000 ümber. Avatallituse lõppedes tutvus minister Narva hoole- kandse asutustega ja lahkus täna õhtuse rongiga.

Läänevallil kindlustatakse. Meie plik kujutab vastvalminud tankitõkkeld Saksa läänevallil ees

Teater - Muusika

Viljandi õpilas-meeskori kontsert

Meeldiva üllatuse meie nooruslike kontsertpublikele valmistab Viljandi gümnaasiumi ja kaubanduskooli õpilas-meeskori, kes „Estonia“ kontserthoovis esinevad esmaspäeva õhtul. Meeskori juhivad meeskooli ja gümnaasiumi muusikatehnikud, kes on õppinud ja õpetanud üheskoos. Meeskori esinevad ka Viljandi õpilaste meeskori, kes on õppinud ja õpetanud üheskoos. Meeskori esinevad ka Viljandi õpilaste meeskori, kes on õppinud ja õpetanud üheskoos.

valit tuleb mainida koori selget häidamist, mis üldisele kõlale liikumisele ja ilmeksusele tuli rohkem kaks. Igatahes Viljandi poisid oma energilise juhi Joosep Saarega esotasid esindusi kõigile väärilt Sakalamaa koolinoorsoo tüsedail alusel seivat laulukultuuri. Ka kaks laulusolist, üks viulidaja ja akompaniator, kes kõik olid ühtlasi ka koori liikmed, viisid läbi oma ülesande edukalt ja tõestades, et neil on eeldusi õnnikuks vastavalt aladele, näitades, et individuaalne muusika harastus Viljandi koolinoorte seas on lopsakalt õitsemas.

Noorusõrdukas publik, kes „Estonia“ kontserthoovis täitis ülenisti, reageeris ettekanõle väga elavalt poolehooliga. Koor pidi rohkelt kordamisi ja lisapalugi andma. Ei puudunud tervitused ja lilleannetusedki. Need olid ka ausalt teenitud. Olgu siinkõlalgi öeldud Viljandi tubelite koolinoorte südamlik aitäh väärtusliku külakosti eest.

Riho Päts.

Vaimulik kontsert

Ühendatud vabakoguduste ja kirikuõrduke korraldada helilooja Johan Tamverk „Estonia“ kontserthoovis vaimuliku kontserdi.

Ühendatud kooridega ette valmistada kontserdikava, nõuab koorjuhilt muudigi rohkem tööd ja vaeva, kui alalise koori koosseisuga, kuid kõne all oleval kontserdil esines umbes sajaliikmeline koorijuhil J. Tamvergi juhatusel päris ühtlase kooslauaga, kusjuures koorijuhil etendas kõik ettekanõle vaimulikus stiilis ja vaimus. Meelolulise ettekanõle leidsid Tünnu Adoramus de Christe ja Hiobi „Kalmistu rahu“. Kompositsioonina eelmisest veelgi huvitavamaks võiks pidada tema „Viha-päeva“.

Tüsedaimaks kavannumbriks osutus ansambli suhtes „Israeli palvokor“ Tamvergi oratooriumist „Taavet ja Koljat“ koorile, tenorile, viiulile, cellole, klaverile ja orelile. Koor ilmutas siin head dünamilist varjundamist ja sujuvust. Tenori-soolo sooritas deklamatsioonilise võimega Karl Ots, kuna orkestri osa täitsid R. Palm (viulu), U. Topman (tšello), V. Reiman (klaver) ja P. Indra (orel).

Soololauludega orli saatel esines Helmi Betloom, kes väljendas Tamvergi „Otskuid jaanune hirt“ ka dramaatilist joont, kuid teataval määral kõlale ilmutas kuld. Kõlale nõtuse suhtes märksa ühtlasema mulje jättis Verdi „Ave Maria“ Muusikalisel, läbimõeldud tõlgitsemisega esitas cellokunstnik U. Topman Ardna Palve ja Tamvergi „Largo tragique“. Oreli-kaasmäng oli P.

Indra kindlates kätes, kes peale selle tõi selge tomatilise liigitamist ja kõlalis mitmekesisuse. Teisel suvistepühäl õhtul „Ministeerium on solvunud“ 11. korda.

ESTONIA TEATER

Täna, esmaspäeval, ooper „Trubaduur“ mille meloodiate küllus ja jõulised meeskoorid on publikule väga meelindud. Peaosades Ida Luuk-Talvart, Jenni Simon, Martin Taras, Ott Raukas, Vootele Veikat j. t.

Teisip, 7. skp., kevadisel tujuküllane ja hooaus operett „Roxja ja ta imemeeskond“, mis on erilist huvi pälvinud meie spordihuvilist publikut.

Keskmalal, 8. skp., ooper „Ma 100“. Peaosades: teemeline solist Benno Hansen, Valentine Kask (kõlalisena), Olga Lund, Karl Ots, Ott Raukas, Olga Tiedeberg, Aarne, Viisimaa, Karl Viitol j. t.

Neljapäeval, 9. skp., Edo Karrisso küla-kärgu-õnnetuska ooper „Tosca“. Kuna Edo Karrisso küla-kärgu-õnnetuska ooper on läinud alati väärtuslikult meil, on palume tungi vältimiseks muretseda pääsmad eelmüügit.

Reedel, 10. skp., ballett „Luikede järv“. Pühade laupäeval etendust ei ole.

Eesti Draamateater

Neljapäeval, 9. skp., kell 1/2 õhtul „Teesar ja inimene“, 1. pühapä, 12. skp., kell 1/2 õhtul „Teesar ja inimene“, 2. pühapä, 13. skp., kell 1/2 õhtul „Noor metsa“.

Töölisteater

Nädala mängukava.

Esmaspäeval „Nipernaadi ja aastaja lõplikult viimast korda“ — üldhinnad. Teisipäeval „Parvepoisid“ viimast korda — üldhinnad.

Kolmapäeval „Ministeerium on solvunud“ 10. korda.

Neljapäeval esietendus „Põrgupõhja uus Vanapagan“.

Reedel „Vaose mehe utatal“ üldhinnadega.

Esimesel suvistepühäl päeval „Ehast koidun“ üldhinnadega.

Esimesel suvistepühäl õhtul „Põrgupõhja uus Vanapagan“ 2. korda.

Teisel suvistepühäl päeval „Xanthippe kaitsek“ üldhinnadega. Teisel suvistepühäl õhtul „Ministeerium on solvunud“ 11. korda.

M. Lüdiği juubelikontserdiks eeltoõd tehtud

Helilooja M. Lüdiği 60. sünnipäeva puhul korraldatav kontsertaktuse tegelekond on jõudmas eeltoõd teha lõpule. Segakoorid umbes 500 lauljaga pidasid pühapäeval prof. J. Aaviku juhatusel viimse harjutuse. Segakoor laulab kontsert-aktusel selliseid meeskooride ja kooripubliku lemmikpalasid, nagu seda on „Koit“, „Süäl kord kasvab“, „Põlismetsa järv“ j. t.

Kontserdi esimese osa täidab suur sümfooniaorkester, milleks liituvad riigi ringhäälingu ja Tallinna konservatooriumi orkestrid O. Rootsi juhatusel. Esitusele tulevad M. Lüdiği sümfooniaelised helindid, nagu: „Avamäng — Fantasia“, „Jaaniõ“, „Süit Lembitu“, „Väike süit“. Need palad on muutunud kõigi meie sümfooniaorkestrite lemmikuteks ja jäätvad kahtlemata meie sümfooniaelise muusika raudvaraks.

Kontserdil esitab M. Lüdiği soololaule muusika L. Aadre laudes M. Lüdiği populaarse „Lapseõnne“, „Linda“ ja „Jagatus“. Teda saadab klaveril juubilaril poeg P.-P. Lüdiği. Olgu veel märgitud, et ühendkooris kaasa laulavad Tallinna rahvällikooli seltsi segakoori juhataja samuti P.-P. Lüdiği.

M. Lüdiği teened heliloojana, meie muusikaorganisatsioonina, muusikapedagoogina, organisatrina jne. on sedavõrd suured, et iga muusikaõrduka jaoks on vanameistril tema 60. sünnipäeval avaldada austust osavõttuga kontsert-aktusest, mis peetakse 9. mail s. a. „Estonia“ kontserthoovis.

Heljo Sepp mängib „Estonias“

Esmaspäeval, 6. mail, annab meie noor ja andekas pianist Heljo Sepp „Estonia“ kontserthoovis iseseisva klavorkontserdi.

Teatavasti tuli Heljo Sepp mõõdund aastal Inglismaal korraldatud rahvusvahelisel võistlusel klaverial üldvõitjaks, mis kandis tema nime hoolib rahvusvahelise muusikamaailma. Rahvusvaheliste võistluste laureaadina võimaldati noorele ja andekale pianistile oma õpingute jätkamiseks Briti Kuningliku Muusikaakadeemia.

Heljo Sepp asendab avalikud esinemised on meie kontsertpublikele väga küllalt selgelt näidanud, et noores pianistis peitub suur talent, kelle tehnil-

Sünnipäev

Oskar Angelus, sünd. 7. mail 1892. Viktor Puskar, sünd. 7. mail 1889.

H. Kerg

Täna tähistab Helme piimähihus aastat järjest on meierina. Juubilaril maal Aidu vallas rüüdu ta Viljandi linnas reisse õpilaseks. Hi ühispiimatuluses, me piimähihus me

Polit

Tsaariaegsed Helen 11-7. Vintsov Helen Artur Vilbom olevat ja saanud siis selle tuseks. Rahapakkim oli ainult kolm 100000 soomes taarimees süüdistab oma mees Märitseve naine pektori avaldusel kohata neile Liida Paats, kes oli haigil ja rikkus üldist rüüdu arestimaja.

Numbritu auto. Leopold Ruuvil sõitis suunas edasi veouu registreerimise nuu. Politseirestimaja.

Tööpakkumised

Pikajärgelisele kirjatõele vajatakse **reservi-ohvitseri**. Palk 100—150 kr. kuus. Vene keele oskus vajaline, masinakiri soovitatav. Kandididertal saada siit. 2333683" all oma kätega kirjutatud elulookirjeldust, milles süvteenistust, keelte ja masinakirja oskust kirjeldada üksikasjalikumalt.

Vajatakse kohe vilunud **kompeklipakkijaid**. Iilmuda tööle esmaspäeval, 6. skp. kl. 8 Pärnu mnt. 150, O.-l. Riola.

4 tüdrukut, sulast ja alapolssi tarvis linna lähedale maale. Kaub. kl. 9—11 Harju t. 29-7, majahoidja juures.

Linna lähedale talu **sulast**. Kaub. Tööstuse 18—14.

Vajatakse karsket **kingseppa** vanade jalata. parandusele. Niine 15.

Vilunud **seppapossi** tarvis vedrutööstusesse. Masina tän. 1.

Vajatakse **kraavi-töölisi**. Umbes 8 kulla, Põltsamaa linnast 8 km. Maakilt pehme. Järele küsida ettevõtjalt Odrasti talust.

Töötundjad **maalritöölisi** tarvis. Tulb tän. 9 ehitusele, kell 7 homm.

Vajatakse **kõõgiteenijat**. Restoran „Pulgulin“ Rõhu 13.

Vajatakse 15—17-a. **hoid**, kella 10—12-ni. T.-ü. „Oma“ einelauas Viru 4.

Otsitakse noort 16—18-a. Hiiu-Saare **tütartlast** perenaiseabiks. S. Roosikrantsi 15—2, tulla esmaspäeval ja teisip. kl. 10—6.

Vajatakse korraldiku ja karsket **majahoidjat**. Soovitav abielupaar. Teatada kirj. sit. „2/4262“.

Vaja **keetjaabi ja nõudoposijat**. Keskk-Kalamaja 6, söögisaal.

Tarvis kohe tööstusesse noort virka **tüartlast**. Tulla Pärnu mnt. 62—4, Tallinn.

Vajatakse talu tüdrukut **heaga palga eest**. Kaubelda 6. mail kl. 9—11 homm. ja 4—5 p. l. Viljandi t. 16—9.

Korraldiku talu tüdrukut tarvis. Kaubelda Tallme tän. 13—6 (Ristiku koolimaja taga).

Tüdruk ja sulane

otsivad kohta ühte talu. Kirjad sit. „30/4250“.

Potisepp oma ametis täiesti vilunud, soovib tööd. Telef. 423-47.

Töökas 25-a. naisterahvas **palub tööd** vabrikusse, tööstuses või üksiklik kuhu. Kirj. sit. „14/4234“.

Töölisele **„Päevalehe“ tellimisi** võtab vastu igas postiasutuses.

Korteri- ja muu

ärä anda — 3 tuba ja köök, päikesepoolne. Sakala 12, küsida hoovalmajast k. 9.

Välja üürida erasissekäiguga 2 mööblita tuba kõigi mõnusesega, võimalik ka köögiga, keskküttega majas. V-Karja tän. 1—10.

Puhas omaette (koridorisüsteem) **möbl. tuba** ärä anda kindl. ametis isikule. Küsida Narva mnt. 31—39.

Erasissekäiguga väike **mööbliga tuba** välja üürida. Narva mnt. 21—4.

Kilrestil ärä anda toiduainetekaupluse riigiteenistusesse astumise ja elukohta muutmise pärast. Teat. ed. suub. Endla tän. 47—15.

Erasissekäiguga **töötuba** ühes elukorteriga ja keskküttega ärä anda. Normiüür. Näha kl. 9—11 ja 4—6 p. l. Süda 18.

Erasisse **möbl. tuba** kõigi tarvitusega ärä anda 1—2 isikule. Kopli tän. 2—2.

Kesklinna ärä anda sissestõttud **söögisaal** ühes sisseaadega. Teat. sit. „33/3773“.

Ligemal ajal vabaneb **4-toaline moodne korter** vanni ja teenijatoaga, sees elektril ja tulepilt pingse vesl. Põrandapind 105 m². K.Ü. „Warri“ maja Gonsiori 31—12, vastu uut pritsimaja. Näha kella 11—13.

Kaasüüriliseks võib tulla noormees Vabriku 25—2.

Iilus **möbl. tuba** ärä anda Vene 8—9, (hoovis).

Korter — 5 tuba, köök, teenijatoaga, mööbl. majas, köögi mugavustega (alumine) üürile anda Tallinnas, Tõnismägi 3. Sobiv ka ametisastele. Küsida kohtal peal majahoidjal krt. 15.

Korter — 3 tuba, köök, esik ja vann — ärä anda. Põhja pst. 11—2.

Korter — 2 tuba ja köök — välja anda kindlas teenistuses isikule. 1. linnaos. Teat. sit. „38/3778“.

Ümberkolimise töttu müüa raudvoodid, õõkapid, tampeppu **plüüšgarntuuru** söögitoasisesseada ja armatuur. Luise 15—8. Tel. 437-10.

Müüa moodne hästi alahõitud pruugitud **lapsevanker**. Näha kl. 18—20 Vilmsi t. 46—5.

Müüa **kahelapsevanker** (kaksikutele). Tulla kl. 18 alates. Kodu 18—4.

Korteri- ja muu

NOMMEL JA MUJAL **Nõmmel korter:** — 1 tuba ja köök — ärä anda Nurme 43, teat. tel. 309-45.

Nõmmel ärä anda kõrge ja kuival kohal talvekorteri **5-toalino** suure ühelt poolt lahtris rõduga, sobiv kopsuhale. Nurme 43. Sealsamas saada ka kaks 3-toalist talvekorteri. Teat. tel. 309-45.

Korralik riigit. abielupaar soovib kohe korteri **tuba-köök** või tuba vahesinaaga — korraldiku majasse, soov. 4. või 5. linnajätku. Pakk. kirj. sit. „28/4288“.

Soovin üürida **suvituskoha** pansioni. Teat. kirj. sit. „32/3772“.

Kindlas teenistuses daam otsib üheoalist pliidiga **korteri**. Kirjad sit. „27/4247“.

Vajan üheoalist korteri **köögiga** või tuba pliidiga hiljemalt 15. mail. Teatada kirj. sit. „14/2414“.

Korralik töökäija **tütartlast** otsib üksiku proua juure kaasüüriliseks kohta 5. linnajätku. Kirj. sit. „19/4279“.

Lp. majaperemehel! Kindla teenistusega abielupaar soovib sooja korteri — tuba pliidiga — tuba vahesinaaga, II—III raju. Kirjad sit. „7/3787“.

Riigiteenija soovib 2- või 3-toalist **korteri**. Kirjad sit. „26/4246“.

Müüakse **Auto müüa** 7-istm., f-a „Buick“, 1935. a. mudel, hästi hoitud. Kõleri 28—2.

Autod müüa: veonaut Dodge Brothers, 4½-tõn., ja töidaut, vooluõnnelised. Näha ja kaubelda Lubja 5—5.

Müüa moodne **lapsevanker** tahvelklaver — 85 kr., peegiliga pesukapp, kirjutustulad, diivan, meester. suvemantlid ja muud. Näha Pärnu mnt. 43-1 (Tõnismäel).

Ümberkolimise töttu müüa raudvoodid, õõkapid, tampeppu **plüüšgarntuuru** söögitoasisesseada ja armatuur. Luise 15—8. Tel. 437-10.

Müüa moodne hästi alahõitud pruugitud **lapsevanker**. Näha kl. 18—20 Vilmsi t. 46—5.

Müüa **kahelapsevanker** (kaksikutele). Tulla kl. 18 alates. Kodu 18—4.

Siin!

Dunkri 3—2 **ostetakse** valgeid ja puna pandipileteid, iga väärtasju, riideid, pu jne. Sealsamas Kr. 50 välja leeda. Tingimused soovi.

Soovin osta **sportauto** Teatada firma, mis a mudel, sõitnud km ja ja hind. Teat. sit. „1197“.

Kellel on müüa **lapsevanker** ja kirjutustulad, peat. ühes hinnaga „17/3757“.

Briljante, kulda ja hõbedat ostab kõrgema naga kullasepa V. Erlang Kullap. t. 6 ja Narva m.

Ostan kõrge hinnaga igas. p. gitud mööblid, ka t. ede -viisi, majakra. klaas-, pronks- ja j. selanajus, raamatuid muud. Teat. tel. 47 või kirj. sit. „14/4247“.

Ostja Peeterist maksab kõrgest h. pruug. mööblit, rietes kumast, mis kellelgi n. om. Kirjad palub „35/4295“.

Soovitakse kohe söödukorras **voonaut** 2—3-tonn. kandej. Ju. kui müüja on juht. sobivuse korral es. teenistust juhina. Teat. tel. 6. 7. skp. kl. 1 p. l. Vene tän. 17, tulla.

Soovin osta korras 4 h.-juulise **auto** Või olla sportmu. Hind mitte üle Kr. Teated ühes lähen andmetega kirj. „271“.

Ostja Kuressaare maksab kõrget h. pruugitud mööblit, test, õmbusmasinastest. V. V. ka korras. o. o. Teat. telef. 45 või kirj. sit. „6-4266“.

Soovin osta **maja** väljamaks Kr. 30. Kirj. sit. „9/3789“.

Paemurd põlevkivi rajoonis — malikult puhta üheta. see paasiga — soovin või rendida. Teatada koht ja tingimused väikesel kivil proov Tallinn, postk. 238.

Soovin osta korras **raua- hõövelmasin** (šepingu). Pakkum. saata sit. „2/3782“.

Mitmesugus **Soovin** autosõidul huvilist k. last nädalalõpu sõit. linnas ja ümbruses. Teat. 468-77 või sit. „34/4“.

Lihtne perekond vajab 3-a. lapse juure **maatüartlast**. Linda 12—3.

Tarvis **teenijat** kes pesutrikimist tunneb. Kaarli tän. 10.

Vajatakse **töölisi** — kuduajaid ja ketrajaid ajutiselt suvepuhkuse ajaks maist kuni septembrini. Pakkum. ühes ameti ja endise töökoha tähendamisega sit. „B/2427“.

PEENIKEST KROHVIILIVA ärä anda ühes kohaleveoga. Samas autotöömeest vaja. Tulla homm. kl. 7 Tööstuse 2-a—3, telef. 433-92.

Vajatakse linna ligdale **teenijat** või tublit perenaiseablist, tubastele töõdele. Kaub. 6. mail kl. 9—12 Kuasani 2—1.

Õpilast vaja õmbleja juure. Lillivalela 98—2.

Aednikku vaja, kes ka kolmehet. töö ärä teeb. Teat. lühikesel elulookirjeldusega ja vanusega sit. „A/3206“.

Müstitööstus vajab **naistöölisi**. Uus tän. 6—4.

Tarvis **kokaabi**, võib ka vilumatu olla, Paldiski mnt. 13, söögisaal.

Häid **puutöölisi** slisemistele töõdele linna ligi vaja. Tulla Maneesi 6—12.

Tüdrukut tarvis linna ligdale maale. Kaubelda esmaspäeval, 6. mail, kl. 9—11 Estonia pst. 27, hoovis.

Vajan oma korterist **tütartlast** perenaiseabiks. Läbi rääkida Endla 2, pagariäri.

Sulast ja karjast vaja linna lähedale talu. Kaub. esmasp., 6. skp., kella 10—11 S. Tartu m. 32, hoovis.

Vilunud karsked ja korraldiku **trou ja peenilusepp** leiavad kestva teenistust. Pakkumised saata: Tallinn, postkast 238.

Tarvis **krohvimatilööajat** Tulla ehituse juure Roosi tän. 2.

Vajatakse keelkõskajaid **boysid** Tulla tän. kella 12 kohvik „Kuning“, Vene 2.

Mitte alla 17-a. **õpipõissi** kes ka kurgu väljas käib vajab Sadulseppade artell. Pikk 29.

Korraldiku tütarlast

tarvis toiduainetekauplusesse, soovitav, kes on enne õinud. Kaub. Kodu tän. 20—4, alates kl. 17.

Kingseppa ago-tsvikijajat ja freesijat vaja. Tehnika tän. 2, töökotta.

Vajatakse teenijat, **lapsehoidjat**. Tulla pärast kl. 4 õhtul Klässingi 11—1-a.

Tüdrukut maale tarvis. Kaubelda esmasp., 6. skp., kella 8—10 homm. Paldiski m. 40, majandusühisuse hoovis.

Vajatakse **restorani pesupesijat** ja nõudpesijat. Narva mnt. 13.

Rhääkida Nguliste 3, mood. äris.

Korstnategijat vanale majale vaja. Kaubelda Heeringa t. 6-a—1, Tallinnas.

Vajatakse söögisaali **ettekandjat**. Veneturg 2.

Tarvis head vilunud **õmblejat**. V. Karja 7—1.

Vaja vilunud **ettekandjat**. Tartu mnt. 16, söögisaal.

Korteri- ja muu

ärä anda — 3 tuba ja köök, päikesepoolne. Sakala 12, küsida hoovalmajast k. 9.

Välja üürida erasissekäiguga 2 mööblita tuba kõigi mõnusesega, võimalik ka köögiga, keskküttega majas. V-Karja tän. 1—10.

Puhas omaette (koridorisüsteem) **möbl. tuba** ärä anda kindl. ametis isikule. Küsida Narva mnt. 31—39.

Erasissekäiguga väike **mööbliga tuba** välja üürida. Narva mnt. 21—4.

Kilrestil ärä anda toiduainetekaupluse riigiteenistusesse astumise ja elukohta muutmise pärast. Teat. ed. suub. Endla tän. 47—15.

Erasissekäiguga **töötuba** ühes elukorteriga ja keskküttega ärä anda. Normiüür. Näha kl. 9—11 ja 4—6 p. l. Süda 18.

Erasisse **möbl. tuba** kõigi tarvitusega ärä anda 1—2 isikule. Kopli tän. 2—2.

Kesklinna ärä anda sissestõttud **söögisaal** ühes sisseaadega. Teat. sit. „33/3773“.

Ligemal ajal vabaneb **4-toaline moodne korter** vanni ja teenijatoaga, sees elektril ja tulepilt pingse vesl. Põrandapind 105 m². K.Ü. „Warri“ maja Gonsiori 31—12, vastu uut pritsimaja. Näha kella 11—13.

Kaasüüriliseks võib tulla noormees Vabriku 25—2.

Iilus **möbl. tuba** ärä anda Vene 8—9, (hoovis).

Korter — 5 tuba, köök, teenijatoaga, mööbl. majas, köögi mugavustega (alumine) üürile anda Tallinnas, Tõnismägi 3. Sobiv ka ametisastele. Küsida kohtal peal majahoidjal krt. 15.

Korter — 3 tuba, köök, esik ja vann — ärä anda. Põhja pst. 11—2.

Korter — 2 tuba ja köök — välja anda kindlas teenistuses isikule. 1. linnaos. Teat. sit. „38/3778“.

Ümberkolimise töttu müüa raudvoodid, õõkapid, tampeppu **plüüšgarntuuru** söögitoasisesseada ja armatuur. Luise 15—8. Tel. 437-10.

Müüa moodne hästi alahõitud pruugitud **lapsevanker**. Näha kl. 18—20 Vilmsi t. 46—5.

Müüa **kahelapsevanker** (kaksikutele). Tulla kl. 18 alates. Kodu 18—4.

Korteri- ja muu

NOMMEL JA MUJAL **Nõmmel korter:** — 1 tuba ja köök — ärä anda Nurme 43, teat. tel. 309-45.

Nõmmel ärä anda kõrge ja kuival kohal talvekorteri **5-toalino** suure ühelt poolt lahtris rõduga, sobiv kopsuhale. Nurme 43. Sealsamas saada ka kaks 3-toalist talvekorteri. Teat. tel. 309-45.

Korralik riigit. abielupaar soovib kohe korteri **tuba-köök** või tuba vahesinaaga — korraldiku majasse, soov. 4. või 5. linnajätku. Pakk. kirj. sit. „28/4288“.

Soovin üürida **suvituskoha** pansioni. Teat. kirj. sit. „32/3772“.

Kindlas teenistuses daam otsib üheoalist pliidiga **korteri**. Kirjad sit. „27/4247“.

Vajan üheoalist korteri **köögiga** või tuba pliidiga hiljemalt 15. mail. Teatada kirj. sit. „14/2414“.

Korralik töökäija **tütartlast** otsib üksiku proua juure kaasüüriliseks kohta 5. linnajätku. Kirj. sit. „19/4279“.

Lp. majaperemehel! Kindla teenistusega abielupaar soovib sooja korteri — tuba pliidiga — tuba vahesinaaga, II—III raju. Kirjad sit. „7/3787“.

Riigiteenija soovib 2- või 3-toalist **korteri**. Kirjad sit. „26/4246“.

Müüakse **Auto müüa** 7-istm., f-a „Buick“, 1935. a. mudel, hästi hoitud. Kõleri 28—2.

Autod müüa: veonaut Dodge Brothers, 4½-tõn., ja töidaut, vooluõnnelised. Näha ja kaubelda Lubja 5—5.

Müüa moodne **lapsevanker** tahvelklaver — 85 kr., peegiliga pesukapp, kirjutustulad, diivan, meester. suvemantlid ja muud. Näha Pärnu mnt. 43-1 (Tõnismäel).

Ümberkolimise töttu müüa raudvoodid, õõkapid, tampeppu **plüüšgarntuuru** söögitoasisesseada ja armatuur. Luise 15—8. Tel. 437-10.

Müüa moodne hästi alahõitud pruugitud **lapsevanker**. Näha kl. 18—20 Vilmsi t. 46—5.

Müüa **kahelapsevanker** (kaksikutele). Tulla kl. 18 alates. Kodu 18—4.

Siin!

Dunkri 3—2 **ostetakse** valgeid ja puna pandipileteid, iga väärtasju, riideid, pu jne. Sealsamas Kr. 50 välja leeda. Tingimused soovi.

Soovin osta **sportauto** Teatada firma, mis a mudel, sõitnud km ja ja hind. Teat. sit. „1197“.

Kellel on müüa **lapsevanker** ja kirjutustulad, peat. ühes hinnaga „17/3757“.

Briljante, kulda ja hõbedat ostab kõrgema naga kullasepa V. Erlang Kullap. t. 6 ja Narva m.

Ostan kõrge hinnaga igas. p. gitud mööblid, ka t. ede -viisi, majakra. klaas-, pronks- ja j. selanajus, raamatuid muud. Teat. tel. 47 või kirj. sit. „14/4247“.

Ostja Peeterist maksab kõrgest h. pruug. mööblit, rietes kumast, mis kellelgi n. om. Kirjad palub „35/4295“.

Soovitakse kohe söödukorras **voonaut** 2—3-tonn. kandej. Ju. kui müüja on juht. sobivuse korral es. teenistust juhina. Teat. tel. 6. 7. skp. kl. 1 p. l. Vene tän. 17, tulla.

Soovin osta korras 4 h.-juulise **auto** Või olla sportmu. Hind mitte üle Kr. Teated ühes lähen andmetega kirj. „271“.

Ostja Kuressaare maksab kõrget h. pruugitud mööblit, test, õmbusmasinastest. V. V. ka korras. o. o. Teat. telef. 45 või kirj. sit. „6-4266“.

Soovin osta **maja** väljamaks Kr. 30. Kirj. sit. „9/3789“.

Paemurd põlevkivi rajoonis — malikult puhta üheta. see paasiga — soovin või rendida. Teatada koht ja tingimused väikesel kivil proov Tallinn, postk. 238.

Soovin osta korras **raua- hõövelmasin** (šepingu). Pakkum. saata sit. „2/3782“.

Mitmesugus **Soovin** autosõidul huvilist k. last nädalalõpu sõit. linnas ja ümbruses. Teat. 468-77 või sit. „34/4“.

Korraldiku tütarlast

tarvis toiduainetekauplusesse, soovitav, kes on enne õinud. Kaub. Kodu tän. 20—4, alates kl. 17.

Kingseppa ago-tsvikijajat ja freesijat vaja. Tehnika tän. 2, töökotta.

Vajatakse teenijat, **lapsehoidjat**. Tulla pärast kl. 4 õhtul Klässingi 11—1-a.

Tüdrukut maale tarvis. Kaubelda esmasp., 6. skp., kella 8—10 homm. Paldiski m. 40, majandusühisuse hoovis.

Vajatakse **restorani pesupesijat** ja nõudpesijat. Narva mnt. 13.

Rhääkida Nguliste 3, mood. äris.

Korstnategijat vanale majale vaja. Kaubelda Heeringa t. 6-a—1, Tallinnas.

Vajatakse söögisaali **ettekandjat**. Veneturg 2.

Tarvis head vilunud **õmblejat**. V. Karja 7—1.

Vaja vilunud **ettekandjat**. Tartu mnt. 16, söögisaal.

Tüdruk ja sulane